

Plymouth, Pa., 25 Rugpjucio.

Szalinikai auksinės valiutos sako, kad jei liūsidabriniai pergales ir užves free silver, tai visas szis krasztas pajaus dides nelaimes. Sutikti su tūm ir tai pripažyti turime, bet kad pervirszijus auksiniai partijai, but kas daug naudos abelnai dėl visų darbinjų, tai labai reikia abejot, kaip gi negalima tikėti kad, kaip liūsidabriniai sako, kad likus monometalizmui krasztas vis jaus dabartiniias nelaimes, kadangi kaip to, taip lygei ir kito partijo yra daugelis tokių (bagoczių) kuriems rupi tik tai jų paczių kisenius o ne žmonių gerovė, ir jie tik tai naudos sav lauke. Szalinikai auksinės valiutos sako, kad pakol civilizūtos vieszpatystės europiszkos ne užves liūso muszimo sidabrinų pinigų, tai Suv. Valst. niekumet ne gal tai daryt, nės labai daug per tai nukęst turētu visa ši szalis. Ir zinoma, užvedus liūsa muszimą sidabrinų pinigų, niekumet negalima iszvengti nū gana zymių trotų. Farmeriai pietinių bei vakarinių valstijų labjau pritare liūsidabriniam dėlto, jog jūm daugiau kaip jie tare, yra bėgi pinigų tūm farmeriam geriau, nės maininė apyvarta geriau sekasi. Kur bėgyje mažai pinigų ten farmeriam sunku ką pardūti ir savo produktus tur mainyti ne ant pinigų, bet ant kitų jam reikalingų tavorų, ant ko tankiai turi daug trotos paneshti. Kur pinigų bėgyja yra daug, tenai farmeriai gal savo produktus lengvai mainyti ant gatavo pinigų, ir už pinigų gal tai pirkti, kas jam labjau pasidaboja ir mokėti ten kur jam pasidaboja. Abelnai, tos valstijos nor užvedimo free silver, kuriose yra sidabro kasyklos, beje: Montana, Colorado, Wyoming, Idaho, Nevada, California ir kitos, nės užvedus free silver

tenai visi valdinikai tų kasyklų daugel uždirbtų. Uždirbtų isz dalies ir darbinikai, bet uždarbis isz kart but menkas pakol vertuma auksó but dar labai skyri nū sidabro.

Toliau, vidur - žieminės valstijos, kaip sztai: Wisconsin, Michigan, Indiana, Ohio ir žieminė dalis Illinois, kur kaip žemdarbystė, taip lygei naugekasyklos užima nepervirszjanczią vietą pramonės, czion klausymas apie piniginių reikalą ne užima taip svarbaus klausymo.

Rytinės, o ypatingai žiemrytinės valstijos, užsiimanczios apyvarta ne tikt, szios szalies, bet ir užrubežine, laikosi vien tikt auksinės valiutos. Dėl szijų liūsas muszimas sidabrinų pinigų but didei ant ne naudos ypatingai dėl tų prekėjų, ką varo prekybą su užrubeže. Pirkdami tavorą isz užrubežės jie turētu mokėti auksu; o kaip auksinis doleris iszpradzių but vertas arti dviejų sidabrinų, per tai visi rytinei prekėjai kaipogi ir biznieriai priversti but pakelti vertę tokių tavorų du kart augszciau. Stotu tokiu budu didis sumiszimas, o perkanti jaustu didę sunkenybę, kadan gi už tą patį tavorą prisieitu du kart tiek mokėti, negu kad pirma. O kaip tais pirkikais but ir farmeriai ir gyventojai pietinių ir vakarinių valstijų, per tai ir tie iszpradzių turētu daugiau paneshti trotos negu pelno, (apie ką buvo virszui minėta). Apart to, visos užrubežinės skolos apmokamos vien tikt auksu, o kaip aukso ganėtinai nėra tai reiktų skolas mokėti sidabru, per tai prisieitu dvigubus pinigų dūti už paskolytus nės vienas auksinis doleris but apmokamas dviem sidabriniais. O czion nesikalba vien tikt apie užrubežines skolas, bet ir apie szios szalies. - Kožnas „morgecz“ yra apmokamas auksu. Pertai farmerys arba darbinj-

kas norintis apmokėt sidabru, turētu mokėt du kart tiek, kiek skolino. Per tai ir visi gyventojai pajaustu didei žymes trotas, nės auksas, užvedus liūsa muszimą sidabrinų pinigų, pasikavotų, jį sugrobtu bagocziai, o darbinjam už darbą mokētu tiktai sidabru, kuris tiktai pusę dabartinės jo vertės turētu. Ir jei dabar darbinjas gauna už dienos darbą vieną dolerį, tai stojus free silver jis turētu gaut du dolerius, idant vertė jo darbo susilygintu. Bet ar rastusi nors viens isz darbdavių tankiausia kapitalistų, kuris panorētu padiditi dienos pelną, reikia labai abejoti. Mažai rasime tokių, kuriem pakaktu to, kiek jie tur; kožno veik nagai linę kad nuplęszt kitą o ne kad lygei pasidalyt. Todėl ir apie gerovę negalima laukti, pervirszijus tai ar kitai partijai, pakol teisybė nepražydes tarp žmonių, pakol ir ant prasto darbinjko neprades žiurēt kaipo ant tikro Dievo sutvėrimo, o ne kaip iki sziol - tiktai įrankio kapitalistų. Szia dien visokia valdže, kaip kitose szalise, taip lygei ir sziczion pasilaiko tiktai ant pinigiszko perpirkimo. Kapitalistai visur įstato savo patikimus tarnus, kurie slogina mažesnius už jūs ir tiesas žmoniszkas smauge.

Spręsti dabar kokia gal but nauda ar ne nauda pervirszjus vienai ar kitai partijai, kaip matoma, negalima, nės czion tur virszyti teisybė. Szaprotauti tame galime tiktai daleisdami ir pasiremndami ant kitų nūmonių.

Kas link mus, tai abelnai imant, visad but geriau, kad liktu dabartinė auksinė valiuta. Daugumas isz mus gyvena žiemiu-rytinėse valstijose ir dėl mus liūsas muszimas sidabrinų pinigų but labai negeistinas ir didei blėdingas. Galima isz laiko spręsti, kad isz priezasties tokios radika-

liskos permamos piniginės sistemos stotu dides nelaimės valstijese, kur daugiau kaip augszciau minavojau, apsigyvenę lietuviai; tose valstijose kapitalistai uždaryt savo dirbtuves ant nekurio o gal ir ant ilgo laiko, pakol padėjimas piniginis nesusilygintu kiek, t. y. pakol vertybė sidabro susilygintu su vienu ir tūm paczių svarumu vienos szeszioliktos dalies aukso. Bet pakol tai vis stotu daugelis darbinjų, o tam skaitliuja ir mes nustotume darbo ir prisieitu kęsti didį vargą. Bet pažiurėkime dabar toliau. Jei gu panorėtume nusiųsti kiek į tėvynę uždirbtų sziczion pinigų, tai czion dar jautriau tas atsilieptu. Dabar kožnas amerikonziskas doleris tur vertės arti 2 rub.; po užvedimo gi liūso muszimo sidabrinų pinigų, doleris sidabrinis turētu tiktai pusę tiek vertės. Bet labai daug apie szį dalyką neketu kalbėti, kadan gi kožnas gal suprast kokia nauda but užvedus free silver.

Karszta piniginė kova eina dabar, galima pasakyt, tiktai tarp kapitalistų tos ar antros partijos; bet mes ir visi darbinikai galime sulaukti pagerinimo buvio vien tikt, kaip augszciau minavojau atsiradus sviete teisybei, todėl ir turime glaustis prie tų, kurie tos teisybės jieszko.

Pereitam numerį „V.“ p. J. G. isz Connecticut, praszo ir kitų lietuviszkų laikraszezių padūti, savo rodas link uždėjimo draugystės „T. M.“. Nors tas užmanymas, kaipo ir kiti, tulam mus tautieciui nepatiko, bet nemisliju, idant mus laikraszeziai užmerktu ant to užmanymo akis, o tūm labjau, jog jau tulose vietose atsiranda keletas draugų. Szio mis dienomis garbus mus tautietis isz Minersville praneszė, jogei tenai per jo rupestingumą surinkta tapė ant naudos „T. M. D.“ \$2 ir 80c. ir nu-

siūsta pas „Sus.“ kasierių. Atsirado taip gi keletas tėvynainių, kurie paaukavę kiek pinigų nupirko knygų ir išsiuntė tokias į Lietuvą dėl pavatavimo Lietuvos jaunumėnės prie skaitymo. Galima mislyt, jog ir daugiau tokių atsiras ir darbas tas nors pamazėle slinks tolyn.

Lenkai, kaip žinoma, taip gi tur tokią draugystę ir ant tiek sustiprėjusę, kad tur savo locną organą ir yvairiose vietose uždėjo skaitinycias.

Isz Lietuvos.

— *Seredzius* (Kauno gub.). Apygardoje mūsų apszvietimas stovi ant antro laipsnio nū tamsumo. Skaityti jaunieji ir mažieji visi moka, o daugumas, kur mokslesni, tai ir raszyti. Siuvikai (kriaucziai) už kits kito mokinasi, kurs neišmoksta raszyti, tai nors rankos rasztą stengiasi, kad paskaitytu; o priezastis to viso tai ta: mokantieji vaikinai iszraszo dainas ar isz laikraszczių, ar taip kur iszgirde, kurios geriaus patinka; mergos isz anų iszvilioja, o jeigu kuri nemoka skaityti raszto, tai sako: „e, niekis, iszmoksiu — pavadysiu kriauczių siuti, tikt dailiai papraszysiu, ir iszmokys!“

Ale girdėjau, kad Kauno sprauņikas (virszinikas pavieto) prisakęs policijai, kad jeigu kame nužvelgtu pas žmogų rankraszczius, dainas, ar taip ką, tai ant tų pedų pristatyti su tūm žmogum pas pristovą, o tasai perveizėjęs ir atradęs ką svarbesnio padarytu isztyrinėjimą, ką paraszė tai, idant ant abiejų uždėti urėdnjko prieziurą iki svarbesniam nusprendimui. Bet iki-sziol nė vieno nesuaresztavojo.

Uzsiminęs apie policiją pasakysiu tikrą teisybę, kad labai gailimės visi Vilkijos iszeinanczio pristavo Stupino, kurs nors ant pažiuros iszrodė

tikru burlioku, vienok buvo žmogum pajieszkotino gerumo.

Kg. klebonas užsakė taip, kaip ir praeitais metais, nepriimsęs vaikų prie pirmo iszpažinimo (spaviednės), kurie ne mokės ant knygų skaityti.

Szia žiemą pirkosi bažnycziai rąstai ir medžiai. Vasarą pjaus lentas, degs plytas ir kalkes. Dėt pinigų bažnycziai statyti reikalingus susirašzė visi valsčionys, keletas bajorų nenorėje sutikti, ale tai niekis. Szeda ar tada vis-gi pradėsime statyti.

Vilnaragio Posunis.

— *Pažeriūse* (Vikav. pav., Suvalkų gub.). Nū pernai rudens atėjo žemskis, gudas ir labai neramus — eina per kaimus ir daro kratas. Užszunis, kaip be branktų randa, padūda po sudu. Atėjęs neva į sveczius žiurinėja ant užlangių, į stalczius, į kampines, į pabalkes, sznipinėdamas, ar neras kur lietuviszkų knyguczių, ar laikraszczių. Klausinėja mažų vaikų ir piemenukų, ar neskaito kas knygų, ar nelaiko szaudyklės. Tasai rudasiulis dažnai vienas ir kratą padaro. Tai gi reikia atsargiaus elgtis su tokiu ponu!

Navatnas daiktas! Tiek turime mes smarkių vyrų, kurie viens kitam karcziamose galvas susiskaldo, o negali dūt rodą kokiam ten szunsnukiui burliokui! *J. Ežis.*

— *Naumiestyje* neperseniai virszinikas rinko pinigus ant statymo cerkvės Sevastopolyje*). Negirdėjau, ar siulė dėt pinigų ir žmonėms, bet žinau gerai, kad rinko pinigus ir nū ponų — katalikų. Jeigu valdžia drįsta rinkt pinigų nū katalikų ant cėkvės, kuri yra nū mus už kelių szimtų mylių, tai ką jie gėdėsis rinkt pinigus ant cerkvės

*) Savastopolis yra miestas, stuktantis szale Jėdujų jurių už kelių szimtų mylių nū mus.

tiems maskoliams, ką pas mus atsikraustė ir apsigyveno. Mat jie czia ponais esą, o ponams reikia esą tarnauti. Kad ir yra cerkvė Kybartūse, bet norėtu maskoliai įveisti cerkves ir kitur. Jau bandė rinkt pinigus ant pastatymo cerkvės Vilkaviszkyje, bet isz to nieko gero ne iszėjo. Dabar girdėt kalbant, kad ir Naumiestyje esanti reikalinga cerkvė ir kad gerai butu, kad but isz ko ją pastatyti. Tūmet reiktų, žinoma, rinkt pinigus nū ponų ir nū žmonių taip, kaip aną met ant „ikonos“. Kas žin ką mums sakytų maskoliai, kad ir mes pradėtume rinkt nū jų pinigus ant savo bažnyczios reikalų? *Sz.*

— *Nū Vilkaviszko*, (Suv. gub.). Jau pernai pavasarij randas nupirko nū dvarponio Gavronskio palei miestą 72 margu lauko. Už margą užmokėjo po 300 rub. (Bene randui brangu pinigai! Jūk žmonės sudeda!) Czion stato dabar kazermes. Iki sziam pavasariui privežė daugybę akmenų, žvyriaus, kalkių, smilczių. Akmenis pristato žydai, žinoma, pusdykai supirkę nū žmonių, žvyrius-gi ir smiltis suvežė kacapai. Balcius, sparus, rąstus ir kitą medegą pargabeno isz toliaus. Darbinjku tūm tarpu 500: keturi szimtai kacapų, o viens szimtas sąmaisziui — lenkų, žydų, vokieczių ir lietuvių. Jau isz rudens pastatė pirtį, idant atkeliavusių kacapėlių utelės svetimoje szalyje neužgrautų.

Iki 29 Balandzio szijų 1896 metų susergė kalkes, akmenis ia surėmė pamatinius dviejų, žinoma, svarbiausių namų — cerkvės ir karcziamos, kurias tai ir turėjo tą dieną popas paszventinti.

Ant paszventinimo paskirta 300 rublių. Jus mislyjat, — tai popui! Suvis ne! Popas pelnė tikt tiek, ką prilakė deg-

tinės, kaip erkė, nės tie visi pinigai buvo dūti ant pragėrimo (*na vypyvku*) po paszventimui. Balandzio 29 d. vienūlikta adyną priesz pietus popas su djaczku atlaikę maldas paszventino pamatus tų namų. Ant maldos daugelis ponų (maskolių) pasivėlino, bet prie baltakės visi suspėjo. O buvo kviesti visi dideli ponai (kurie daug gali gerti) maskoliai ir du katalikai: maskolius mylintis ir anų mylimas Vilkaviszko prabaszcius kunjgas dżekonas D. ir pavieto daktaras p. K.

Pūta buvo ten jau pas kazermes karcziamoje. Pirmiausiai lakė ir lakė, kiek galėjo. Paskui iszėjo isz kambario suszaukė kacapus ir liepė dainūti. Kacapai rėkė, kiek galėjo. Ponai isz džiaugsmo pradėjo su kacapais buczitūtis, samdyti jiems degtinės ir gerti su jais drauge. Toliaus persilakę gudai (ponai) pradėjo tarp savęs pesztis. Orderių (kryzių ir medalių), kaip skiedrų, pilnos priemėnios pribiro. Potam reikėjo susitaikyti, tai vėl gėrė už cėsoriaus sveikatą. Ant galo pagalios, idant vertai užbaigti tokią iszkilmę, gudai priskvietė mergų-paleistuvių. Virszinikas pavieto, daktaras ir dar koksai ten tada iszėjo, bet namon nepataikė, tikt ant pusiaukelės į szinkių, kurį neseniai buvo įtaisiusi dvi maskolaitės. Czion kaipo valdonai pavieto ir miesto, užėjo pažiūrėti, ar viskas gerai įtaisyta....

Jus mislinat, kad ilgai szventino! suvis neilgai. Ant rytojaus dvylikta adyną jau visi buvo namieje garbingai užbaigę paszventimą kazermių. *Krivuilė.*

— *Vilnius.* Szį pavasarij Vilniaus lietuviai, kurių pagal žinunų žodžius, yra bent keli tukstancziai, praszė savo dvasiszkosios valdžios, kad jiems

dūtų kokia nors bažnytėlė su kunigu lietuviu, tai jie apsimina savo kasztu kunigą ir bažnyčią išlaikyti. Vyskupas — sufragaras Vilniaus ant to praszyo atsakęs, kad jokiū budu to negalis daleisti, idant lietuviai savo atsiskyrimu nū lenkų ardytų sutikimą katalikų Vilniuje. Ant kn. A., kuris, kaipo lietuvis ir rupinantis apie dvasišką apszvietimą skriaudžiamų Vilniaus lietuvių, ir gi didelei užsirūstinus kunigiszka vyriausybė, o nekurie kunigai net daneszimus ant jo davė ir tebedūda. Lenkų gi inteligencija iszgirdus apie tokius menkus lietuvių reikalavimus taipogi neiszpasakytai užpyko. Tai, esą, vis tiek ką į vieną dudą su maskoliais pusti, tai yra, girdi, pasidavimas gudams! — Dieve padėk Vilniaus lietuviams jųjų teisingūse reikalūse, o lenkams atleisk, nės nežino, ką daro! *Rl. Isz Ukininko.*

— *Suvalkų rėdyba.* Vasara, vakacijos, kaimo žmonėms sunkus laukų darbai, miesczionims pasilsio laikas; vieni tikt pavėsiauja, eina į girias pasivaikszezioti ir „pakvėpūti“, o tūm laik kaimo žmonės lieja prakaitą — kas zin, ar tikt nedaugiaus iszlieja prakaito laszų, kaip varpų prirenka; vieni perdaug prakaitūja, kiti perdaug prislogiti darby, net maskoliai ilsisi, paliovė slogiti mus, lietuvius, ir kitas po „globa“ dvigalvio erelio esanczias tautas, dėlto ir visas gyvenimo pulsas sumažėjo, parėjo, kaip lenkai sako, laikas agurkų (sezon ogurkowy), kada ant pirmos vietos agurkai stojo, ir, kas man arsziausiai, susimazino visokios zinos ir zinelės. Jei apie ką galiu praneszti, tai tikt apie lauko darbus.

Kaip jau zinote, szia vasarą buvo karszcziai, kokių nės nesni žmonės nepamena mūs

kraszte. Beveik visą Liepos mėnesį vis buvo po 26—28 laipsnius Reaumuro pavėsije. Paskutinė diena, kurioje buvo toksai karsztis, buvo 2 Rugsjuczio. Nū tos dienos atvésos, pradėjo lyti vienam ir kitam kraszte. Lietutis buvo labai reikalingas: vasarą, abelnai, mažai lijo, o toksai karsztis netruko isztraukti isz žemės drėgnumą, užsilikusį nū szlapio sziometinio pavasario. Rugsius pirm laiko nunokino; ankstybiems miežiams nieko neužkentė, bet vėlybus taipgi pergreit nunokino ir nedavė daaugti grudus į czienią. Avizos pradėjo balti peranksti. Vienok szeip, gali sakyti, javai yra szimet geri, o ant sziaudų tai net puikus. Bulvės, kiek kur teko matyti, geros, nors zinoma, dar su jomis iki bulvekasei visaip gali buti.

Karszcziai iszdegino pievose žolę, atolas nežėlė, dėlto, nors szieno visi daug gavo, bet ganiavos galvijams pristoko. Nepriėdę karvės paliovė davę daug pieno, net miestūse tą pajuto, nės sviesto ir už pinigūs sunku buvo kur gauti nusipirkti. Kitais metais vidurvasarije sviesto budavo perpilnai, ir jį pamestinau pardavinėdavo.

Alvitas (Vilkaviszkie pav.) Zemskis rado, keno — nepasakysiu, dvi pamestas ant kelio gromatas, adresavotas į Ameriką. Vienoje isz tų gromatų buvo pludimai ant maskolių ir „prakeiktos Maskolijos“. Nežinau, ar ten buvo adresas rasziusziojo, ir ar pasiseks maskoliams surasti autorių to laiszko.

Žvalgunas.

A. a. kunigas Silvestras Petrika Lankeliszkių prabaszczius (Vil. pav.) szio mėnesio 4 dieną apleido szia aszarų pakalnę. Sz. a. kun. Silvestras Petrika paeina isz kaimo Stolaukio, par. Pajavonio ir perbuvo Lankeliszkiūse pra-

baszczium tikt apie pora metų. Vikaru buvo po kelis metus Sintautūs ir Naumiestj. Ant laidotuvių sz. a. k. Silvestro buvo 87 kunigai ir 5 klierikai. *K.*

Isz Kitur.

Suvienytos Valstijos.

— *New York.* Straikas rubsiuvių dar vis traukesi. Darbdaviai ne nor sutikti ant reikalavimo rubsiuvių.

— *Omaha, Nebr.* Senatorius Thurston paraszė laiszką pas senatorių Stewarta isz Nevados, kuriame pranesza, kad kandidatas ant prezidento Suv. Valst., Bryan yra apmokamas per valdinjkus sidabrinų kasyklų, idant remtu liūszą muszimą sidabrinų pinigų. Tą pat pranesza ir „Chicago Chronicle“.

— *Chicago, Ill.* Į pietus nū kasyklų Ripsey, atstume dviejų mylių nū czion, nupūlė didelis meteoras. Meteoras nupūlė įkaitęs iki raudonumo. Užima jisai apie porą akurų žemės savo didumu. Balsas prie pūlimo buvo neapsakomas. Tulas Meksikonas su paczia ir trimis vaikais, taipgi ir 1200 avimis, kurias ganė, likosi užkavoti po apaczia nupūlusio meteoro. Karsztis meteoro taip didelis, kad po perejimo tiktai keletos dienų bus galima prie jo prisiartyt.

— *New York.* „Herald“ atlaikė depezszą isz San Jose nū Costa Ricos, kad valdze paskyrė \$100,000 ant reikalų emigracijos. Costa Rica nor padaugint skaitlių gyventojų ir dėlto nutarė pritraukti daugiau emigrantų.

— *Maron Mo.* Rugsjuczio 21. d. czionai už nužudymą savo paczios liko pakartas Jurgis Andersonas.

— *Washington, D. C.* Rugsjuczio 21 d. Pasiuntinystė turkiszka atlaikė apzuaiminimą nū savo rando sekantj: „Daneszta mums, kad daugelis szeimynų zydiszkų, kurios iszkeliavo isz Rosijos į Suv. Valst., ketina atvaziūt ir apsigyvent Turkijoje. Ant galės esanczių tiesų, įzanga į ottomaniszką vieszpatystę szeimynom zydiszkom uždrausta“.

— *Berlynas.* Rugsjuczio 16 d. buvo bandymas kokią strategiszką naudą tur kanalas, vienyjantis Baltjures su Vokiszkom. Trisdeszimts devyni laivai kariszki perplaukė kanalą per trisdeszimts adynų be jokio nelaimingo atsitikimo. Tokiū budu Vokietije pamatė, kad laikia karės greitai galima perplaukti isz vienu jurių į kitas. Ciesorius Wilhelmas didei isz to dziaugesi.

— *Konstantinopilė.* Aleksandra Terrell, pasiuntinys Suv. Valst., — pareikalavo kūgreicziau iszleisti isz kalinio szeszis Armenus, kurie yra naturalizavotais ukėsais Suv. Valst. Tapė jie paimti per valdzę turkiszką Aleppo. Terrell taipgi apznaimino, kad aresztavojimas ir amerikonzkų ukėsų ant toliau ne bus kenzemas.

— *Key West Fla.* Havannoje pasklido zinia, buk pusbrolis ispaniszko jen. Ochando turėjo susineszimą su kubiezių vadu Maksimu Gomez. Kada tos zinos daėjo iki ausies Weylerio, paszaukė pusbrolij Ochando pas savę ir pasakė jam, jeigu jisai pats savę ateinanczią naktį ne nusizudys, tai bus ryt padūtas po kariszku sudu. Tasai sugrįzes namo persiszovė. Visą szitą atsitikimą užraszta į raportą, buk poruczikas tasai mirė nū geltonojo drugio. Trumpai po tam pribuvo į Havanną jen

Ochando ir dasizinojo apie viską, kaip kas isztiesų buvo. 'Tūj' po tam nusidavė pas Weylerį ir skaudžiais žodžiais jam vis tai iszmėtinėjo, iszvadylamas jį budeliu ir nekaltų žmonių pjojiku. Pagaliaus Ochando taip įnirto jog iszsaukė Weylerį ant vienos. Abu griebėsi už kardų ir jau norėjo kapotis, kaip esanti czion urėdininkai sulaikė jųdu.

Už dviejų dienų po szio jen. Ochando iszvažiavo į Ispaniją. Sakosi, kad tą visą reikalą padūšęs dėl žinios visos publikos ir stengsis, kad Weyleris taptu atsauktas į Ispaniją.

— *Londonas.* „Standard“ atlaikė depezą isz Berlyno, daneszanczią, kad admiralas Tirpitz ant pareikalavimo ciešoriaus Wilhelmo apdirbo naują plianą dėl Rodos vieszpatystės reikalaujanti paskyrimo 100 milijonų markių ant padidinimo laivinės.

— *Atėnai.* Krikszczioniszki maisztininkai ant s. Kratos 15 d. szio mėnesio sumusžė turkiszka kariumenę aplinkinė Malevize. Krikszczionys laimėjo nū Turkų penkesdeszimts mulų, apliodūtų amunicija. Isz to dabar krikszczionys pradziugo, nės amunicijos jiems didei stoka.

— *Havana.* Pereitą nedėdienį Kubiečiai užpūlė ant trukio, kuris iszėjo isz miesto Consolacion Del Lur prov. Pinar del Rio ir važiavo su daugeliu pasażierių ir kariszka sargyba į Havanną. Dasizinoją Kubiečiai apie iszvaževimą to trukio, iszdraskė priešais jį geležkelį ir, kada trukis priėjo iki czion turėjo sustot. Dabar ant važiūtojų pasipylė kulkos kaip ledai. Kiti-gi Kubiečiai tūm pacziu laik iszdraskė geležkelį užpakalį trukio, taip kad važiūtojai negalėjo jau nei atgal sprukti. Daėjus tai ziniai į

Havanną, pasiskubino isz ten kits trukis su pagelba; bet jau Kubiečių neužspėjo. Esanti ant trukio sargyba narsei gyvenėsi. Daugelis isz važiūtojų užmuszta, o kitus sužeistus parvezta į Havanną.

Padėjimas ant s. Kubos labai sunkus dėl Ispanų.

Kolumna ispaniszka, esanti po vadovyste pulkauniko Hernandezo, turėjo tris susirėmimus su kubiečiais po vadovyste Bermudezo. Susirėmimai isztiko arti m. Jsabė prov. Pinar del Rio. Ispanai likosi sumuszti.

— *Londonas.* Telegramas isz Santa Catharina pranesžė apie nuskendimą amerikonzsko laivo „Willie Rosenfeld“, kuris 23 d. Balandžio iszplaukė isz New Yorko į San Francisco. Nelaimė atsitiko ant atviro oceano tolumo 400 mylių nū kranto. Dalis isz važiūtojų iszsigelbėjo, bet kiti nuskendo.

Suvirsz 300 pakų su daiktais kiniszko vice-karaliaus Li-Hung - Chango - nusiūsta į Southamptoną, kur 22 d. szio mėn. bus sukrauta ant laivo „Paris“, plaukenczio į New Yorką. Isz Tangiero į „Central News“ danesza, kad Marrasze atidengta sąkalbis, turintis savo mieriu paszalinti sultaną vieszpatystės Marokko (Apriko) ir ant jo vietos pasodyti jo brolių. Sąkalbininkai jau nužudė keletą provincionaliszkų gubernatorių drucziai atsidavusių dabartinei valdžei Marokko. Valdže suaresztavojo daugelį sąkalbininkų, kuriūs lauke greitas myris, nės dabartinis sultanas Mulai-Aziz pasakė, kad visus jam pasiprieszinusius skaudžiai nubaus.

Szintametinės sukaktuvės.

nū gimimo caro Mikalojaus I.

Sziomis dienomis sostapilė ir po visą Rosiją, apvaikszcziojo

szintametines sukaktuves nū gimimo caro Mikalojaus I, kurį prasa randava ir nerandava perstato už augszcziausį valdininką isz rosiszkų carų po Petro Didžiojo ir Katarinos II. Caras Mikalojus I nei szintinės dalies tokių pagyrimų nesulaukė nekrologūse posmertiniūse, kiek pasipylė jų ant jo garbės szintametinė sukaktuvė jo gimimo. Tose panegerikose dėl garbaus perstatytojo teisingo absoliutizmo vidurinė, o stiprio rosiszko užrubežinė polytiko, slepesi garbės sistemos neseniai mirusio caro, o pastumėja dėl dabar vieszpataujanczio, idant Mikalojus II eitu pėdomis Mikalojaus I, kaipogi tokia tikrai polytika vidurinė ir užrubežinė pritrauks pilnai szirdis žmonių.

Isz skaitlingų straipsnių, paszvēstų atmincziai Mikalojaus I, skamba unisono (sutikime) szlovingas himnas dėl jo energijos, didės mielaszirdystės, gabumo, asztrumo, kūmet dalykas gildė tikrai naudai vieszpatystės, gerumo szirdies ir net minksztumo, jeigu tai vis, apie ką klausymasėjo, sutiko su jo nūmone. Vienas isz dienaszczių petropiliszkų paszventė atmincziai Mikalojaus I įpatingas eiles, kur pavadino jį „caru ricierium“. Kaip melagingas buvo iszaugsztinimas, taip panegeriszkaikai (pagyrimo žodžiai) perėmęs visą įtalpą jo.

Ar isztikro taip teisigu, neklaidingu savo mislise, nūmone ir darbūse, nekaipo „isz bronzos ir aukso nulietu“ buvo caras Mikalojus I, kaip tikrina jo pagyrai sziađieniniai, pažiurėkim tikrai ant nekurių darbų, neturėdami czion vietos dėl pažymėjimo skėtesnės, jo charakteristikos.

Mikalojus I nebuvo savo nūmone ir savo polytiko vidurinė užpakalį ir tame skyriuja tautiszkaikai rosiszkaikai, kaip kad sztai Aleksandra III,

ir kokiu jį norėtu matyti sziađieninės sistemos. Geriausiai tas pasirodo isz jo prietikio prie garsingo seniau slovianofilapublicisto J. T. Samarino žemo dar urėdininko provincijose vakarinio kraszto Rosijos pabaigo penkto deszimtmeczio. J. T. Samarinas platindamas rankrasztyja darbą, garsinantį reikalą stipresnės propagandos pravoslavijos ir rusifikacijos vokiečių, vakarinio pamarinio kraszto, dirbo priesz valę caro ir sylą administracijos vietinės, o tūm pacziu paniekino visą galę randiszka. Perstatyta jį Mikalojui, kaipo nepasitikimą agitatorių polytiszka, o Mikalojus po audros revoliucijoninės metų 1848 ir 1849 buvo dėl yvairių agitatorių didei asztrus.

Aplinkybe, meilinanczia asztrumą caro tame atsitikime galėjo but tikrai tas, kad Mikalojus pažino gerai tėvus Samarino. Kaltininką vertėjo atidūti po sudu, bet ant galybės „savo — kaip prasitarė — valdžios despotiszkos“, liepė uzdaryti jį į tvirtynę, po tam pasiuntė pas jį nūdėmklausį, o pagaliaus liepė paszaukti pas savę ir akis į akį davė jam didei charakteriszka pamokinimą. Prataręs pirmiausia iszmėtinėjimą už peržengimą urėdiszkų tiesų, caras parodė įtalpą jo knjgos tais žodžiais: „Ponas jautrinai neapikantą Vokiečių priesz Rosijonis, stengeisi atskirti jūs, nors reikia vienyti jūs; ponas iszmėtinėji visom eilėm draugijos, kurios teisingai tarnauja Rosijai: pradėjas nū Pahleno, galėcziau iszskaityti 150 jena-rolių. Tamista geidi isz Vokiečių padaryti Rosijonus su kardu ranko kaipo Machometas; bet mes to neturime daryti, kadangi esame krikszczionimis! Tamista raszei po įtekme silpnumo; tikrai galiu manyti, jog tai buvo isz piktumo daryta, dėlei nesmagumų

per patį datirtų“. Tolesniam trukį savo ismėtinėjimų Mikalojus pridurė: „Tamista raszai, jeigu Vokiečiai ne taps Maskoliais, tai Maskoliai taps Vokiečiais; ką panašaus raszti yra galima tikrai esant karsztligė. Rosijonai ne taps Vokiečiais; o mūsų uždūtis tur but meilumu ir gražumu traukti Vokiečius prie savęs! Galan tarė Mikalojus: „Turi atsimaityti, tarnauk mislei dūtos prisiekos teisingai, o ne prikaiszinėk randui. Visi kalti taip tarnaut; asz pats tarnauju ne sav, bet jum visiem esu kaltas dūti pamokinimus ir atvesti paklydusius ant kelio teisybės; bet nedaleisiu to, kad kas turėtu užmirszti, negaliu tai padaryti dėl mislies paczios prisiekos, kurią turiu užlaikyti. Dabar reikalas pabaigtas: susitaikykiva ir susispauskiva... Vaziūk dabar į Maskvą ir palinksmyk savo tėvus, vaziūk jau ryt, jei esi pasirengęs“...

Žodžiai numylėto dabar per žmones caro, kad syla ir privertimu daryti isz Vokiečių Rosijonus reiszkia elgtis kaipo Machometas, ko Rosijonai, kaipogi yra krikszczionimis, daryti, neturi, yra placziausiam pritaikyme prie kitų neroszų gaivalų. Mikalojus I skaitė tai už nekrikszczioniszka žingsnį, o vienok pažiūrėkime, kaip jisai apsiėjo su Lietuviais ir Lenkais, isz kurių butinai geidė padaryti Rosijonus. O gal nūmonė to caro ir jo sziądieninių panegeristų (pagyras) žodžius Kristuso reikia pritaikyti vien tik prie Vokiečių, bet ne prie Lietuvių bei Lenkų ar kitų svetimų tautų! Savo prasiatarime į Samariną caras Mikalojus I iszpeikė ir propoziciją versti gyventojus vakarinio kraszto į pravoslavus (stacziatikius), kaipo nekrikszczioniszka, o vienok ką darė su Unijotais Lietuvo ir Rosijo ar nevertė Latiszius ir Estus į

stacziatikystę kada laikia bado to szalį dalino miltus ruginius? ar Tautoriai paupį Volgos nekentė kareiviszkus lupimus dėlei to, kad užlaikė tvirtai mokslą Machometo? Caras Mikalojus pabaigo savo ismėtinėjimo Samarinui taip gražiai kalbėjo apie szvente nybę prisiekos ir teisingumo dėl jos, o ar gi patsai ne laužė tos prisiekos, taip iszkilmingai pasielgdamas Varszavo link teisingumo konstitucijos? Kur tame visame nors mažiausia dalelė žmogiszkumo to galiuno isz aukso bei granito?

Caras Mikalojus I kaip žinoma gerai ne užkentė susirikimų Lenkų ir baisia nekentė Lenkijos, kaipo supratimo kokios tai czielybės polytiszko – etnographiszkos, kaip paskiau jo anukas ant sosto, laikomi abu per sziądieninę publicistiką rosiszka už iszmingiausius perstatytojus dvasios ir stengimosi rosiszko. Mikalojus pavadino Lenkiją „draug prieszinikia, labjausia neužkenczencia Rosijos“; Aleksandra III panaikinimą tautų Lietuviszkos bei Lenkiszkos laikė už dalyką turinti iszspildyti. Delto tai dabar ir pasirodo taip sunkus ir negalimas susidraugavimas Lietuvių bei Lenkų su vieszpatyste bei sistema rando, už iszmingiausius perstatytojus kurio laikomi yra carai: Mikalojus I ir Aleksandra III. Kada dieno 6 Grūdžio 1830 m. Mikalojus I atlaikė depeszą apie pasikėlimą lapkritinį Lenkijo, praneszė apicieriam apie tą žinią laikia peržiuros kariumenės, ant ko atsakymu atsiliepė balsai czion buvusių: „Vesk mus priesz maisztinikus! pabausim už nuplėszimą garbės Rosijai!“ Akys caro – kaip tare liudinikas to – aszaromis paszlapo. Paliepenčia pažiura davė suprast kad tylėtu, o gailingu, bet asztriu balsu priminė esantiem aplink jį apicieriam, jog ne visi Len-

kai sulaužė prisieką, jog reikia koroti tiktai surengtojus maiszto, bet ne bausti visus ir visą tautą; jog reikia kantrei nukentėti tai vis ir atleisti kaltinikam, nedūti valios savo piktumui. Po virsz minėtų žodžius galima buvo tikėtis, kad pasielgimas „caro – ricieriaus“ su Lenkais remis ant teisybės ir užsmirszimo kaltės; jog ne lies savo piktumo ant visos tautos. Stojosi vienok suvis prieszingai, o szimtai suvis iszdraskytų szejimų, daugybė sukonfiskavojų turtų ir tukstanziai isztremtų menkesnės szlėktos į Sibyrių, rodo tai vis geriausia, jog kankyta ne tiktai mažesnės kaltės draugiją, bet ir dabar visai niekūm nekaltus ainius.

Caras Mikalojus norėjo pasirodyti už prigimtą apginėją legitimizmo, (tiesos palikunų) nekurio dalį norėjo pasirodyti pasekėju sz. Jurgio, nukirsdamas smaką revoliucijos, kur tiktai jį kada pasirodė. Bet konsekventiszku nei tame nebuvo. Kada revoliucija lapkritinė pakėlė ant sosto prancuziszko Liudviką Pilypą, Mikalojus I, ne norėjo pripažinti jį joku budu. Ant perkalbiniemo ambasadoriaus prancuziszko, rįztinai atsisakė, jog ne gal daleisti ant sulaužymo tiesų legitimizmo. Ant to tarė ambasadorius prancuziszkas, jog Liudvikas Pilypas priimdamas vainiką, iszgelbės ką tai remtesnio nū legitimizmo, t. y. paczią monarchiją. Tada atsisakė caras suvis rįztinai, jog monarchija be legitimizmo ne yra galima. Neperstojant prikaltinti ambasadoriui apie pripažinimą Liudviko Pilypo, atsakė Mikalojus: „Niekadodos!“ Žodžio „niekadodos“ – patėmijo ambasadorius – dar neįtrauktą į žodyną polytikiszka. Ir isztiesų neapsiriko ambasadorius. Mikalojus I parodė tiek miklumo polytikiszko, jog Liudviką Pilypą, „ardytoją tiesų legitimizmo“,

pripažino karaliumi. Jeigu kiek metų paskiau tokį pat polytiszka miklumą but parodęs link „uzurpatoriaus“ (uzgrobikas) Napoleono III, gal but mažu perspėjas karę Krimo. Kada toji kilo, caras Mikalojus I, anas apginėjas legitimizmo, o užartavotas neprietelius maiszto, iszsikiszso su tokia iszminczia, kokios tame laikia netruko ir pacziam Nazini. Sztai priesz savo kancelerį Nesselrodą iszžengė su projektu iszdūti atsiszaukimą į visus žmones pusausalio balkaniszko, szaukdamas jūs kelti maiszta, o prizadant, po pabaigtos su nauda karės, valnybę ir neprigulmystę. Ant to konvulsiszka sudrebėjo Nesselrodas ir pavadino tai perbraukimu visos praeitės, kas sako pertikrino Mikalojų ir palenkė jį atsisakyti nū to revoliucioniszko žingsnio. Po myrio Mikalojaus I, projektą to atsiszaukimo rasta tarp kitų sekretu (slaptybė) laikomų popierų.

Viename isz istoriszku darbų randasi paminėjimas, jog suteikdamas visom slavėniskom tautom neprigulmystę, ir rengdamasi į Turkų karę ir priesz jos apginėjus Angliję ir Austriję, Mikalojus virsz minėtam atsiszaukime ne užmirszo ir apie Lenkus žadėdamas jiems prikelti kokią tai kunigaiksztystę ant Vislos. Valando nelaimių ir nepakajų mokėjo dėlto užmirszti apie tą „prieszinikę, labjausia neužkenczią Rosijos“.

Pagaliaus paveliju sav primyti dar vieną pažymėtiną dalyką isz charakteriaus Mikalojaus I, kurį Maskoliai džiaugsmingai ir su garbe minavoja, kaip jisai mylėjo jaunumėnė ir kaip szirdingai apsiėjo su ja. Darodymui to priyedu sekantį faktą. Mikalojus aplankė V gimnaziją Petropilė, rado viską kūnogeriau ir didei isz to linksminosi. Atsisegė mandierą, paga-

vo keletą vaikuczių į glėbį ir omė siausti su jais; daugybė vaikų, esančių gimnazijoje, pamatę tokį apsiėjimą caro, pasidrasino ir pūlėsi prie caro — kožnas norėdamas dasiekti nors jo ypatos: pradėjo tokiu budu stumdytis ir patį carą stumdė į visas puses. Caras sėdo ant pataisytos sėdynės, griebė kiek galėjo vaikų ir guldė jūs ant grindų aplink savę. Gimnazistai atumėsi su visa galę prie caro ir, nustumę jį nū sėdynės, parmetė ant grindų. Ilgai czion caras voliojosi, o kada pasikėlė, nebuvo nei vieno knypkio jo mandiero, ką kaip zinoma, Mikalojus laikė dide garbe dėl savęs. Vaikai laikia tos zobovos iztraukinėjo visus jo knypkius. Ak vaikišozčiai! pratarė caras jūkdamasi — ką-gi jus pridirbote? Tai ant atminties atsilankymo jusų ciosoriszkos didybės — atsiliepė, spausdamiesi aplink jį vaikai. O kaip-gi asz dabar namo pareisiu? Kaip norinta! praszome su ploaczium apsiaust! szaukė vaikai balsei jūkdamiesi, bucsitūdami rankas jo.

Dėl patvirtinimo to paveiklo meilės caro Mikalojaus dėl jaunūmėnės, privesiu vieną tiktai faktą isz jo apsiėjimo su jaunūmėne lenkiszka, matai isztikro kam zinomą. Girdėjau tai priesz keletą metų isz burnos vieno isz augsztesnių apicierų korpuso grenadierų, kuris patsai yra datyręs tos Mikalojaus meilės. Penkto deszimtį vaziavo Mikalojus per Lomzą, tūmkart pavietavą miestą rėdybos Augustavo (dabar Suvalkų), o dabar rėdybiszką miestą rėdybos to paties vardo. Perziurėdamas pavietavas mokslaines, atėjo į V skyrių augszciausios mokslaines. Pamatęs czion suaugusius vyrus, po usu, caras piktai suraukė kaktą ir nei zodzio nepratarė, o po iszėjimo isz mokslainės liepė visus

mokytinius to skyriaus gabius prie kariszkos tarnystės paimti į kariumėnę, kur turėjo dasitarnauti rango apicieriaus pradėjus nū pirmo kareiviszko laipsnio, t. y. nū prasto kareivio. Skailiuja szių ir patsai pasakotojas buvo.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

— *Connecticut.* Ant kiek patėmijau, tai tarp mus tautiecių, apsigyvenusių *Connectico* apygardoj, mažai ką gero galima atrasti. Klausymas dabar, kas tam kaltas? Pirmas, zinoma, kad yra perdaug palinkę girtyben, ir per tai nėra jūse vietos dorybei; apie apszvietą rodos suvis netur laiko ir pamislyt, ir mirksta į klimpę purvynan, kaipo tikri neregėi netekę rodos vediko ir lazdos, su kuria nors apicziupom prasilenktu yvairių klampynių, kokių per jų neregystę rodos ant kožno zingsnio jiems kas taiso. Tiktai niekaip negaliu asz jiems atleisti ir tos jų neregystės apgailauti todėl, kad jie patys tam kalti, jie patys stume nū savęs tėvyniszkus laikraszczius bei knigeles, tūs savo vedikus bei lazdas-kelerodzius. Paima isz jų ne vienas į ranką laikrasztį ar knigutę, pervercze kelis lapus ir meta į szalį; tas nieko nepagelbės jiems, nės jei atydzėi j jūs netėmysi ir neskaitysi kas ten raszoma, jokios naudos ir isz užlaikymo ar vartymo laik. ar knigų nebus. Tai-gi dabar labai lengva ir atsakyt, dėlko mus tautiecių randasi su tokiais silpnumais ir dėlko tuli voliojasi purvūse tamsybės. Jeigu jau isz karto negal tie mus tautieciai suprasti vertumą mokslo, tai vertėtu tikt tankiau užmesti akį ant apsiėjimų, aplink jį esančių svetimtauczių ir tėmyti geriau, kaip jie apsieina ir kaip sunaudoja valnybę, kokią suteike szis szalis, o tada paregės, jog ne girtybė bei pa-

sileidime užsilaiko valnybė.

Galėcziau asz czion privest ne tikt keletą, bet ir desėtkais bjaurių pasielgimų mus tautiecių, gyvenančių *Connectico* valdyboj, bet ką-gi pagelbės toki perstatymai, tikt užimecziau gūd. „V.“ skaitytojus, visai naudos jokios jiems nesuteikdamas, nės tie darbai neverti minavoti.

Pažvelgus į szios gadynės jaunūsius Lietuvoj gyvenančius, — linksma ant szirdies jaučiasi, kaip iszgirsti jog jie tenais kruta ir darbūjasi apie tautiszkus darbus, apie atgavinimą lietuviszkos kalbos bei apie paczią Lietuvą, motiną savo.

Bet pakreipus akį į kitą szalį, t. y. į musų kunigiją, szurpulei pereina per kuną girdint apie tulų isz jų nepagirtinus darbus link mus tamsūlių žmonelių; ypacz kaip iszgirsti, jog kunigai kaip Lietuvoj taip ir sziczion draudze žmones nū skaitymo liet. laik. Isztiesų baisu tai ir mintie, vietoje privest prie tokių laikraszczių, jie gina kaip įmanydami, kad tikt tamsus žmonelei neapsiszviestu ir vis jūs už nosų vadziotų kaip kuriam tinka.

Drystu paklausti tokių draudėjų, isz kur-gi gal mus žmonės pasimokyt ko gero bei apszvietimo nors paragauti, kad ne isz laikraszczių? Iszko-gi ir sziadien pradėjo Lietuvos jaunūmėnė krutėt ant lietuviszko lauko, kad ne isz rasztų bei laikraszczių?

O gal dėlto tie draudze mus nū skaitymo lietuviszkų laikraszczių kad nežinotume apie jų szlektus pasielgimus? Klysta jie tame nės jeigu to nenori tai vercziaus butu, kad jie patys savo darbus pataisytu, tūmet visi mes dziaugtumės ir girtume jūs. Bet dabar, niekumet...

Jau po laikui pradėjo užsiimt tūm darbu, nės jau yra ir apsiszvietusių mus brolių ir

supranta, kaip tur kuris pasielgt ir kaip reikia gyventi. Jau ir asz labai abejoju, kad sugrįztu praėjusieji laikai ir kad aklybė turėtu vieszėti kai-po laikūse baudževų.

Žigunas.

— *Leviston, Ml.* Pavienių lietuvių mus miestelį yra be moterų ir vaikų 40; pamilijos szeszios; priesz du metu atgal buvo tiktai dvi pamilijos. At-rastume tarp mūsų ir apszvietesnių vyrų, tiktai kas ir isztų, kad jie nieko nesirupina apie lietuviystės reikalus. Pereita meta sutvėrėm independant kliobą ir szimet 15 d. Rugsjuczio, per metines sukaktuves, nū užsidėjimo to kliobo, iszkėlėm puikų balių. Szokom, gėrėm ir linksminomės kaip kuris norėjom. Uždedant kliobą pereitą metą buvo neva užsimyta ir apie sutvėrimą kokios draugystės; bet tas užsiminimas liko be pasekmės. Bet ir nestebėtina; juk nėra kada, reikia gert alutį bei degtinėlę, ką tuli isz mus didėi mėgsta. Kareczianų pas mus, reikia pasakyt, nėra, bet dėlto uždedant kliobą nutarta buvo uždėti kartu ir parda-vinyezią gėrymų. Kas sargiai ir dabar dabojava, kad ne but panaikyta! Į kliobą priguli lietuvių tiktai 12, o kiti visi svetimtaucziai. Priguli isz viso į kliobą apie pusantro szimto. Butu gal daugiau, bet daugumas atsimetė. Daugiausia raszosi į tą kliobą tie, ką mėgsta gerai iszsigert, nės mat draugam pigiau atsieina gėrymai.

Nors-tai jau seniau buvo, bet kaip tur nekurio dalį susisizimą su szium ką dabar užsiminiau, primėgu vieną dar sztai atsitikimą.

Kunigo lietuviszko mes neturim, todėl ant užkvietimo atvaziavo kun. J. Gričius isz Bostono, kad iszklausyti velykinės iszpažinties. Atvaziavęs nuėjo pas prezidentą kliob-

bo ir padavė korteles, idant tasai pardavinėtu po vieną dolerį tiems, ką tur eiti velykinės. Mes, kurie prie kliobo neprigulėjom, nepirkom; už tai jam nelabai patiko toks mus pasielgimas. Priminėm dar mes, jog kaip kliobas pasirupins padėt mums sutverti draugystę ir visi, ką dabar prie kliobo (žinoma lietuviai) priguli, prigulės ir prie draugystės, tada mes niekumet nū jų nesiskirsim ir iszvien ką veiksime. Isz to kilo barnys. Mat prezidentui didei tas nenutiko Kunigas, matydamas tokį bereikalingą ginežą, pratarė: „ugi darykit, kaip jums patinka, tiktai atidūkit man po dolerį ir atlikit iszpažintį“. Vakare iszklausė mus ir pasakė dailų pamokslą, velydamas viso gero dėl mus, liepdamas gyvent sutikmėje, buti maloniems kaip balandėlės ir iszmintingiems kaip gyvatės. Ant rytojaus aplankė mus visus ir prisizadėjo kada nors vasaros laikia atsilankyti pas mus ir pasirupint suvienyti mus. Bet tas prizadėjimas tiktai žodžiūse buvo. Sakė paukvatinsęs mus prie darbo ir apgarsisęs tai per kokį nors laikrasztį, bet to niekur nepatėmijau. Iszgyrė taip gi tūs, ką priguli prie kliobo. Bet, kaip mą nurodo, tai nebuvo už ką jūs girt, nėra jie ne ką naudingo veikia, tiktai girtūklystę platina. Nėr tos dienos, kad vakare apie 12 adyną ar dar vėliau neiszgirstum riksmo, tai vis draugai kliobo. Labai nedailus uzsilaikymas jų. Jau kad nors deszimta dalis prageremų pinigų but sunaudota su geresniu mieriu, tai but labai kas pažymėtino. Vieto, ką pragert tūs pinigus, but geriau kad nupirktu kokių knygų bei laikraszezių ir, susiejus vakarais, draugai galėtu sav skaityme laiką perleisti.

1894 mete, per rupestringumą kun. J. Žebrio buvom su-

siraszę keletas į kūpelę, užimokėjom vieną kartą mėnesinę ir jau buvo galima tikėtis, jog viskas bus gerai; jau pradėjom mislyt net ir prie „Sus. Liet. Am.“ prisiraszyt. Bet tokia viltis labai trumpa buvo, nėra tūj ta mus kūpelė pakriko ir dabar sunku vėl atnaujinti. Atsiszaukiu todėl į mus miestelio lietuvius, kad pamestumė savo senąjį įprotį ir sutvertume kokią draugystę; tada gal ir mes galėsime kiek priesz kitus pasirodyti; bet dabar neturim su kūm, apart savo nesupratimo. Ir kokį tiktai nori paimk laikrasztį lietuviszką niekur nerasi nieko apie mus miestelį. Ir asz pats tai suprantu, kad nėra kam raszyt; snaudžėm sav alutį bei degtinėlę traukdami ir apie viską užmirsztam. Sunkus ir apgailėtinas Levistono lietuvių padėjimas; kurie norėtu ką gero veikti tie ne ką suprantu, o kurie mokytesni tiem mažai kas apie ką rupi, ir net nei laikraszezio ne nor į rankas paimti. Su gūdone

Namiszkis.

— *Philadelphia, Pa.* Isz mus miestelio vienas valnamanys ir lenkbernis kriauczius p. Nagurnauckas bosaut užsimanė. Naudodamas isz dabartinių blogų laikų, nuėjęs į kriauczių Werhauzę apreiszkė jos savinikui, jog dirbsęs už pigesnę prekę tą patį darbą kaip kad kiti: ant ko savinikas ir pristojo.

P. Nagur., gavęs darbą, samdėnū Matulevycziaus dirbtuvę ir maszinas siuvamas (nėš M. neturi sziūm tarpu darbo) ir varė keletą sąvaiczių laimingai savo biznelį. Ant galo, iszdirbęs paskutinę sąvaicę, pereitoj subatoje nuneszė darbą Werhuzen. Atsiėmęs pinigų, artį sziuntą dolerių, iszbėgo nežine kur, pametęs pocių su vaikais. Nuneszė darbininkams nedėlios uždarbį ir Matulevycziui randą už dirb-

tuvę. O kaipo lenkbernis tai ir darbinikus lietuvius isz dalies atstatė paėmęs į jų vietą lenkus, per tai savo rodakus nuskriaudė o ne lietuvius. Apart to, da ir szejp turėjo prisiskolines pinigų nū savo gerų draugų, kaip tai: liet. kun. J. Kaulakio nuneszė \$60, J. Puizineckio \$20, F. Dudzio \$20 ir kitų, kur prigriebdamas, tai po deszimts tai po penkis dol.

Tas paszlemėkėlis sziksznosparnis paeina isz Visztyeczio, Suval. rėd. Prigulėjo prie lenkiszko „Związko“ ir prie lenkiszkių socialistų kūpos, o dabar kaip girdėt tai yra Chicago. *Philadelphietis.*

Kur tiesa dabartinio laiko?

Ne vienas isz gūdotinų skaitytojų sutiks su manimi, jog jau tiesa kur tai dingo, ir niekas jos dabar neapgailauja, nors labai kartus gyvenimas apleidus jai mus. Dėka tam prasiszalinimui sztai dabar ir p. Skeptikas jau antrą kart iszlenda su savo asztre Kronika, kritikavodamas, „Vienybę“, bet ar teisingai tai daro — ant to neboja. N. 33 m. „Garsas“, iszvadina pirmiaus garbų mus tautietį ir darbiniką ant lietuviszkos dirvos p. Trupinelio Pažystamą, raszėju bambastiszkių žodžių, kuriūs mokąs taip supainioti ir susukti, kad niekas negalys suprasti, ko jis nor nū lietuvių. Bet kaip matome, skaitantieji „Vien.“, tai straipsniai p. Trup. Paž. tikrai yra garbės verti. Bet ką gi daryt Vieszpats dar nesutvėrė tokio žmogaus, kad visame jis ir jo darbai svietui įtiktu. Jeigu tiktai kuris parodė gryną tiesą ant tulų mus dvasiszkių vadovų, jau tas yra nuszauktas bedieviu, nors jisai butų szimtą kart teisingesnis už aną, geriausios szirdies ir doriausio pasivedimo. — Pyksta Skeptikas, jog p. Trup. Paž. raszo

į ligą varanczius straipsnius, o ir kitus ragina raszyt, žinoma, mus ne gimnazistus, arba kaip p. Skept. sako (kiekvieną liztelėjusį mokslą). Tiesa, straipsniai p. Trup. Paž. yra varanti į ligą, o talpinami gūd. „Vien.“ žinoma, gadina nervas; bet keno? Niekeno daugiau, kaip tikt vienų Skeptikų, kaip ir jis pats iszsireiszke.

Tylėk „Vien.“, o jeigu talpisi korespondencijas ant dvasiszkijos, tasyk užsitrauksi ant savęs didę neapikantą; tylėk! dar kartą persergszecziu tave nėra anot kun. Griciaus: (matyt jo atsiszaukime) „kaip gali isznevožit szv. stona kunigystės“, priimant ant jo korespond. nog dorų parapijonų; kam priimi žines ant kito tokio pat kun. Jakszezio, kurį norėjo iszteisyt „Garsas“, net meldamas nog jo kokio nors atsiliepimo, tikt bėda, kad sztai N. 32 G. į vietą szioio tokio iszsiteisinimo, minėtas kun. lyg pamokslą kokį supaiszęs prisiuntė, o szejp nematyt jokio iszsiteisinimo kas link jo skuros. Žinomą, kas tiesą užgys priesz akis svieto? kas daro blogai ar gerai visiem yra matoma. „Vien.“ sunkei atsakysi, kad neiszgyrei kun. Masziotą ir neiszteisinais jo, tokio doru kunigėlio! Kaip gi negirti kun. Abromaitį, ir jo gražę ukę (farmas) bei jo biednyste; ar gi kunigėlis neszelpė biednus! Ar gi mum, lietuviams ne garbė, kad nog mus, gūd. Skeptikų, bankos net plyszta pinigais pripilditos....

Pamislykim broliai, ar gi mes sziadien einam keliu tiesos, vis mums mažai ir mažai tų musztinių, o tav, darbinjke, kuris uždirbi \$30 ant mėnesio, sakom perdaug; žodziu, ligą jau dabar varo „Vien.“ p. Skeptikui ir jo sądraugam, priimant nog doriausiu parapijonų koresp. apie tulų kunigų suktybes. Tylėkit gūd. „Vien.“ ir visi tvircziausi bei

ienanti tiesos keliu jos sądar-
binį ir nieko neatsiliepit
ant tulų kun. godumo, kurie
už centą pardūda pats savę.
Ak bėda man ir tav, darbinį-
ke! tylėkime mes, mat kiti to
reikalauja... Kam gi tai
priimti korespondencijas, (anot
p. Škep. nog „mokslo lyžtelė-
jusių“) kada gi kunigai dir-
ba gana ant lietuviszkos dir-
vos?

Bet, gana daug kalbėti, be
paisant man szi rasztelį ran-
ka tirpsta, ausise duzge, atsi-
minus apie visus mūsų darbus
szio valnybės szalį. Nežine
ko toliau sulauksim. Apmis-
lijus apie viską, reikia ne kar-
tą nubraukti aszarą, ir pratar-
ti savyje: Vieszpatie dūk
mums dvase, — bet dvase do-
ros, meilės artymo, ba metai
už metų (galim koznas isz mus
pranaszaut) pasijusim, kad
krato rankas svietas nū mūsų;
prisieis raudoti „Jeruzalem!
Jeruzalem! į ką pavirsi, nės
akmū ant akmens nebepasi-
liks, iszgriaus tavę“. Bet kas?
patys žmonės tavo... bėgs ir
keiks tavę... Laikyk Viesz-
patie, nors Tu Savo Apveiz-
doje, kad neztume ant amžiu.

K... A. A.

Pobudžiai airių gyvenimo.

(Realities of Irish life)

Paraszė W. S. Prench.

(Tąsa.)

— Tegul jis palaukia, kol
asz nuszislūstysiu rankas, tarė
lady Alena, kuri mazgojo toje
valandoje rankas.

Nuszislūscziusi nesiskubin
dama rankas, ji taip pat ramiai
nuvedė ribbon-man'ą į vyro
gabinetą ir parodė jam keletą
szaudyklių, kabanczių ant sie-
nos. Szaudyklos buvo užra-
kytos futralūse.

— Futralas užrakytas, dū-
kite raktą, tarė ribbon-man'as.

— Vyro nėra namie, jis isz-
sivežė raktą su savimi.

Ribbon-man'as atplėszė fu-

teralą ir užkabinęs szaudyklę
ant peczių, iszėjo neiszaręs nė
žodzio, nepadaręs nė jokios
blėdies. Ant stalo gulėjo si-
dabriniai videlciai ir peiliai,
jis galėjo iszsineszti viską be
pasiprieszinimo.

Viskas atsitiko taip greitai
ir tyliai, jog nė viena isz tar-
naiczių nepatyrė nieko. Vie-
na tikt isz jų užtėmijo penkis
apsiginklavirusius vyrus, kurie
isz yvairių pusių ėjo prie na-
mų.

Ir tas atsitikimas nevienati-
nis tame laikia Ribbon-man'ai
tada buvo galybė, su kuria
kovojo, bet kurią pripažino.
Sziame karte buvo kas kitas.
Atsitikime, buvusiamė Fahr-
ney'e, nebuvo nė pėdsako jo-
kios organizacijos; czia sta-
cziai žmonių kantrumas ply-
szo, ir daugiau nieko. Szauk-
smai, kuriūs asz girdėjau, ma-
nę pertikrino, jog velys agen-
tas elgėsi su jais nepadoriai.

Asz pradėjau įkybiai ir
slapta nū farmerių rinkti ži-
nias apie teisingumą jų skun-
dų. Kad asz pradėjau tą da-
ryti, asz staiga su pastebėjimu
iszvydau, jog įgijau jų užsi-
kėjimą ir meilę. Jie žinojo,
jog jie nepadoriai apsiėjo su
manimi, jog asz, kaip naujas
atėjunas į jų krasztą negalė-
jau jiems padaryti nieko blo-
go ir negalėjau taip pat pats
isz savęs isznaikinti įstatymus,
spaudzianczius jųs, o pamatę
isz mano pasielgimo su jais,
jog asz neturėjau ant jų nė
mažiausio piktumo — kas isz-
tiesų ir buvo — jie staiga pra-
dėjo man tikėti, ir asz visai
uetikėtai pasijutau beturintis
ypatingą valdžią ant tų noz-
mių ir įspudingų žmonių.

Taip isztikus, man rodėsi,
jog visiszkai nereikia tyczia
jautrinti žmonių ir jog jei
jiems bus dūtas laikas apsi-
dairyti, jie patys pamatys sa-
vo klaidą. Bet mano užrody-
mą ant to, nors asz kiek į-
stengdamas norėjau, kad jis
butu priimtas, Carimacross'o

valdžia nepaskaitė už vertą
atydos. Mano užmanymą ty-
czia draikė, ir asz pasirįžau
daugiau nebesikiszti į valdžios
dalykus, persitikrinęs, jog asz
neveltų pažinau savo tautie-
czių budą, ir jog dabar ne-
lengva privesti darbą prie ge-
ro galo. Nė viena pusė ne ro-
dė noro atvirai pakilti viena
priesz antrą. Farmeriai per-
galėjo paskutiniuje muszoje;
jie netiktai „iszvilko naują
agentą“, kaipo belaisvį, bet
ir paleido jį isz savo gero no-
ro, o ne dėlei grąsymų viesz-
patystės įstatymų.

Atminus tą karžygystę, jie
begalo dziaugėsi ir nors su
manimi jie elgėsi netiktai su
gūdone, bet ir su bicziūlyste,
vienok paėmimą manęs į ne-
laisvę jie laikė už tikrą užvei-
kimą Carimacross'o valdytojų.
Po ilgų apsvarstymų mr. Shir-
ley'as nusprendė pareikalauti
nū farmerių neužmokėtos aren-
dos ir jei jie nenorės to pada-
ryti, pasirįžo griebtis už smar-
kiausių pragumų. Sudo asses-
soriai tapo iszsiūsti apskelbti
visiems farmeriams, kurie ne-
mokėjo arendos, stotis paskir-
tame laikia arendos užmokėji-
mui. Ant to apskelbimo jie
atsakė vienu balsu, jog neuž-
mokės arendos ligtol, kol ne-
bus iszdildytos skriaudos.

Visos valdžios spēkos buvo
paszauktos, idant perlauzti jų
atkaklybę. Vieniems buvo
liepta iszsidanginti isz farmos,
su kitais prasidėjo byla už
arendos nemokėjimą, ir apart
tų visų pragumų valdžia pa-
siėmė už gyvūlių grėbimo,
skaitydama tai už greicziausį
ir tikriausį pragumą priversti
mokėti arendą.

„Trupinrinkiai“, „palicijos
kableliai“, sudo assessoriai,
sargai ir „uzvarytojai“ iszke-
liavo, pareikalavus landlord'ui
ant farmerių. Palicijos kab-
leliams buvo įsakyta suareszta-
voti visus farmerius, ant kurių
landlord'as skundėsi už aren-
dos nemokėjimą; sudo assesso-

riai traukė farmerius į sudą
už tą nemokėjimą; sargai nak-
timis sergėjo laukus, idant far-
meriai neiszvežtu javų; buvo
pasamdyta skaitlinga uzvary-
tojų gauja, idant suvaryti gy-
vūlius farmerių, kurie nemo-
kėjo arendos, į Carimacross'o
diendarzius. (Toliaus bus)

Szis tas.

Apie muziką.

Ar ne stebėtina, kad avies
zarnos (striunos) trauke szirdį
žmogaus. Szekspyras.

Muzika yra geriausia mal-
da; suramina ir sugraudina
žmogų. Liuteris.

Margumynai.

Atminimai autentiszki.

Turbūt koznas isz mus yra
isz dalies rinkėju, nės taip sa-
ko angliszkas mokytas Ro-
berts, kuris nū daugelio metų
užsiima žymėjimu skyrių cha-
rakteriszkų rankių bei rinkė-
jų. Isz darbų Roberto paim-
kime kiek ypatingumų mažiau
zinomų.

Pereita metą prie valakisz-
ko ministro apszvietos, Bacce-
lo, atsiszaukė kunigas, kuris
apreiszkę, jog per nūdemiszpa-
zintį praszyta jo perdūti po-
nam... tris dantis Tasso.
Pasirodė, jog tasai piktadaris
dėl kokio tai karszto rinkiko
dantų atkasė grabą poeto, isz-
ėmė isz žandų dantis, bet po
kiek laiko graužemas iszmėti-
nėjimais sąžinės, prisipažino
prie visko ir susimislijo nura-
myti savo sąžinę.

Faktas tasai primena, jog
tulas angliszkas lordas neszi-
jo ziede dantį Newtono, nu-
pirktą 1815 m. ant licitacijos
už 730 svarų sterlingų.

Atminimai po Szekspyro
yra didei jieszkomi, bet labai
tankiai tie esti neteisingi.

Crofton Croker turėjo skait-
liuje savo rankių szliubinį zie-
dą, kurį poetas savo ranka už-
movė ant pirszto savo sužiedo-
tinės. Mete 1834 kada iszpar-

dūta rankiai po Crokero myrio, radosi koksai amatorius, kuris taip-gi... turėjo ant pirsztos ziedą, dūta per Szekspyra savo suziedotinei. Tikrai, abu ziedai buvo vienodai... autentiszi.

Kolekcionikas Tamoszius Hell didziavosi turėdamas kupką, kurę Garrick liepė padirbdyti isz medžio, augusio sode Szekspyro Stratforde ant Avono. Kupka ta kasztavo 1050 frankų. Uzbonėlis ir varinis indas, naudojami per Szekspyra, pardūti buvo per licitaciją 1893 mete už 4068 frankus 75 centymus. Daiktai tie po myrio seno Willo tapė savasczia sesers jo Joannos, po kam net iki pabaigai beganczio szimtmečio ėjo per rankas keliu palikimo ir pateko į rankas ainių sesers Szekspyro.

Pamilija Champneys d. Orchardleigh isz Sometsechiro naudojo per keletą szimtu metų, kaipo skraistelę prie krikšto, kapą, kuri dengė gūlą Karoliaus I priesz-dien jo nužudimo. Skepeta, į kurę buvo apsukta galva Karoliaus po myrio, buvo laikoma per keletą metų baznyczio Ashburnam.

Lordas Ashburnam turėjo savo rankose laikrodėlį karaliaus, maldaknigės Karoliaus I pardūtos buvo ant licitacijos už 100 svarų sterlingų, t. y. lygei už pusę pinigų, kiek buvo užmokėta už peruką Sterno.

Vienas isz Anglikų tur dabartiniam laikia keletą įpatin-gumų isz teatraliszko lauko: fortepijoną Malibrano, vėjyklę (fan) panos Mars, laikrodėlį Talmo ir paskutinį butelį nū maderos, iszgerptos per Garricką.

Tula pone Londone sakosi, buk turinti savo atminimūse ziedą Liuterio.

Macauly pasakoja apie pajieszkojimą szukų karalienės Marijos Tudor, raudonos kepurės kardinolo Wolseleya,

pypkės, isz kurios rukė Van Tromp laikia paskutinės savo jurinės muszos, ir durtuvo (džitos) karaliaus Wilhelmo. Dieną 5 Grūdžio ant licitacijos Edynburge pardūta „autentiszka“ szaudyklė Robinsono Crusoe.

Ypatingūmai senoviszki, didi karsztai jieszkomi Valakio pagimdė įpatingą pramonę keliūse punktūse, skaitlingai atlankomūse per svetimžemius.

Visko, ko tiktai nori paspardavėjus senobinių daiktų Romo bei Neapoliuje gauti gali.

Ant pareikalavimo pardavėjai tų miestų dūda koznam ant pasirinkimo: „autentiszką mecių Cezariaus arba likuczius griuvėsių, ant kurių mislijo Maryusz.

Tankiai tie pardavėjai griebsi už tikrai originaliszkos mislies.

Keleta metų atgal dūta buvo zinia užziurai miesto Romos, buk upė Tibro aptikta koku tai budu žymes skarbo susidedanczio isz senobiszku dalykų didei įpatingų. Pradėta tūj' jieszkoti ir isztikro ant dugno upės, užkasta dumblyse rasta kupkas, ginklus ir t. t. Bet po kiek laiko pasirodė, jog visi tie daiktai buvo naujai padirbti vieno isz aplinkinių dirbtuvių, prekejasgi, norėdamas dūti jiem paveizdą dalykų senobinių, užkasė jūs ant nekurio laiko į dumblą upės. Persegėjimas užziuros miesto suardė jo plianą.

Mete 1892 muzėjus berlyniszkas atlaikė 17 mumijų. Bet po kiek metų pasirodė, jog anos buvo lavonai kokių tai vargdienių mirusių ligon buczyūse Berlyno.

To skyriaus prekyba ne yra jau specialiszkumu dabartinių laikų. Žinoma, jog po myrio Voltaire'o visi Ferney krovė sav turtus pardavinėdami likusius daiktus po garbaus filiozopo.

Tarp kitko pardūta 1200 autografų po 20 frankų už kozną, 500 lazdelių „autentiszku“ po 59 frankus, 300 perukų taip-gi „autentiszku“ po 100 frankų ir t. t.

Biure policijos didė garbė buvo laikomas pisztalietas, naudotas per Washingtoną. Tiktai dabar kokstai pabirkantas ginklų darodė, jog pisztalietus tokios konstrukcijos pradėta naudot tiktai už 30 metų po Washingtono.

Prie brangiausių atminimų yra priskaitomi likimai po Napoleono I. Kas tai butinai geidė įgauti lovą, ant kurios mirė Napoleonas I. Pradėta jieszkot ir atrado vieną tokią lovą palociuja invalidų Paryziuja, kitą Muzejuje Tursaud, treczią Muzejuje Grevina, ketvirtą rankiūse margrovo Biro-no, penktą turtūse pamilijos Murato. Apsimislijus, jog Napoleonas tiktai ant vienos lovos galėjo mirti, jieszkotojas kiek nusiramino.

Tas pat pasirodo ir su atminimais po poeto Viktoro Hugo ir kitų.

Seimas, Seimas!

Atsilaiko szjmet, pagal „Susiv.“ Centr. Komiteto nutarimą Brooklyno N. Y. mieste 13 ir 14 dieną Spalių mėnesio. Draugystės ir kūpos „Susiv.“ yra meilingai užprasozoms, kad iszrinktu ir iszsiųstu ant tos dienos į Brooklyną delegatus. *Centr. „Susiv.“ Komit.*

Nauja Knyga.

Didei naudinga knygelė ir labai pageidaujama jau iszėjo isz spaudos po vardu: „*Rankvedis gromatų raszymui.*“ Yra tai pamokinanti knygelė kaip raszyti gromatas visokiūse reikalūse į žmones visokių lūmų: į gimines, prietelius, pažinstamus, poņus, kunigus, sudzias, urėdininkus ir į patį carą; teipogi meilingi laiszikai jauni-kaiczių į merginas ir merginų

į jaunikaiczius reikalūse susipažinimo ir apšvedimo. Knygelė turi net 155 gromatas. Prekė 50 centų su prisiuntimu.

Gaunama pas

J. Pauksztį

Plymouth, Luz. Co, Pa.

Gromatnyczia.

P. R. Gobes isz Traverse City. Tamistos straipsnį „Atsiszaukimas į Garsą“ negalime talpiti. Vereziau Tamista per laiszką dar kartą bandyk atsiliepti į „Garso“ redystę, o tikrai viskas iszsziaiszkjs.

P. J. Rugieniui isz Scranton, Pa. Korespondencija Tamistos netalpiname, kadangi per daug sarkazmo joje. Atgal jokių rasztų negražiname.

P. Prascziokėliui isz Birjagalės. Tamistos eilės bus mielai sunaudotos.

P. Lietuvaitei isz Waterbury. T. eilės bus sunaudotos į jeib kurį isz sekanczių num. „Vien.“

PIRMAS

Lietuviszkas piknikas.

ant naudos naujos lietuviszkos parapijos Minersville Pa. bus laikomas 12 dieną Rugsėjo (September) ant „Furnace Grove“ parko netoli strytkarių dypo. Grajis pirmos klia-sos muzika. Ratai, arklukai ir visoki pasibovijimo įrankiai bus drauge. Taigi lietuviai ir lietuvaiteš taisykit jusų kolejes. *Komitetas.*

Pikninkas.

Lietuviszka parapija Philadelphijos isztaiso puikų pikninką 5 d. Rugsėjo (September) mėnesio Szutzen Parke Camden N. J. nū Market ulyczios Xerry stacziai į sodną nuvež. Ant minėtos dienos užprasozome kūnūdaugiausiai sveczių isz visos aplinkinės.

Prasidės isz ryto ir trauksis iki vėlam vakarui. Szirdin-gai užpraszo visus. *Komitetas.*

LIETUVOS ISTORIJA

(Tęsa).

Apkarunavojus, kad jau Lenkų reikalai surėdyti buvo, **ėmė Aleksandra** baigti Maskolių karę sandaromis. **Noris tas** buvo daug kartų veltu bandomas, dabar rodėsi galimu dėl **Turkų** karės: kaipogi popiežius Aleksandra IV steigė kaip **įmanas** visą krikščioniszką pasaulę sukelti prieš Turkus; **bet Aleksandra** d. Lietuvos kuningaiksztis ir Lenkų rikis **negalėjo** to sutarimo sekti dėl Maskolių karės: todėjęs **Vladislovas** Vengrų rikis išleido savo siuntinį su popiežiaus gromatomis pas Joną Maskolių d. kuningaiksztį, kuriose rodė jam popiežius, koksai paojus kyla nū Turkų visiems krikščionims, kurie užkariavę Grikiją ir Trakiją, mojavo užimti Italiją ir visą Europą, todrin linkėjo jam nertis su savo kariauna su kitais krikščionių kuningaiksztiais rytų krasztus gelbėti, o vakarinius dangūti, jei to jis nenor daryti tai ben krikščionių tenegaiszina ir Lietuvos teneterioja, trumpai sakant **Aleksandro** d. Lietuvos kuningaiksztio tenetrukina nū Turkų karės. Jons atsakė: Jis linki taip pat idant krikščionių kuningaiksztiai sutartu Turkus ramdyti, bet jis lygiai krikščionius talkinėti sakės negalys, todrin jog jis Aleksandra turis kariauti, kursai nevien Gudų tikyba nuskriaudė, bet dar per samdinius Czekų ir Tautorių jo krasztą, nuteriojo ir pernai Kapczako Tautorius į Severiją įrėdė. Vienok jis pakajų neniekina, jei tiktai Aleksandra nebranginsis ir netrukdamas siuntinius todėjęs į Maskvą atleis.

Tokį atsaką gavo Vengrų siuntinys, bet vos buvo iš Maskvos iszkeliavęs, kaip Jons liepė savo sunui su stipria kariauna tretį kartą Smolenską apgulti. Garsus tos pilies apginėjas **Lebatis** buvo jau miręs ir sunui savo urėdą buvo atidavęs, rasi giltinė to garbingo vyro drąsino Maskolius iš naujo vėl bandyti Smolenską užimti, bet jo vietinis **Kiszka** pritirtas kareivis ir pilies vyras **Soloub**, atrėmė ir šiū kartu Maskolius nū Smolensko, kurie apmaudą giedzami kūbaisnei nuteriojo jo apygardas.

Aleksandra iš Krokavos parkeliavo į Vilnių, palikdamas savo brolių kaipo valdimierą Lenkų ukės. Tūjaus išleido vėl siuntinius pas Joną, beje **Minkauskį** vaivadą **Lenczicos**, **Lebatį** Lietuvos marczelgą, **Klaczkę** karalienės marczelgą ir **Sapiją** Lietuvos rasztininką, kurie tokį įstatymą turėjo, jei **Jons** užkariautas pilis, visus imtinius ir spruklus atidūs apent Lietuviams, galės su jūmi pavadinę vokiečių **Padaugavio** mistrą butinai pakajui sandarauti. Bet su didžiu vargu vos iszkaulijo jie ant 6 metų paliaubas ir tas paczias dar didei gėdingas. Jons teatidavė visūmenkiauses pilis **Iteuną**, **Kudą**, **Vietlicą**, **Szesvecę** ir **Ezeriszkę**, bet visą srytį paturėjo su imtiniais ir **Jomylistomis**, kurie ties **Vedruše** buvo jam į nagą kliuvę. Dėl **Padaugavio** nieko neiszkaulijo, negut tai, jog karvedis **Pleskavos** ir **Nangardos** didžiosios pasiėmė patys sandarauti su mistru **Padaugavio**. Ant galo sutarė toms paliauboms beesant rupintis butinai pakajų įsteigti.

Atkeliavo ir Maskolių siuntinė į Vilnių paliaubų patvirtinti, bet didesniai dėl iszgavimo apsiėmimo vyskupų **Vilniaus** ir **Krokavos**, jog Aleksandra savo žmonos į katalikų tikyba neperkalinės. Kad tie siuntiniai Vilniuje buvo, **Smolenskionys** su **Starodubionims** parubežyje susistumdė.

Tūjaus **Koncziš** turėjo į Maskvą keliauti, Jono lugoti, idant jis dėl tų niekų paliaubų nelaužytu. Jam pagrižus, Maskolių siuntinė namon iszkeliavo.

Vos buvo Lietuviai beilsj, tūjaus užsidegė baisesnė dar karė **Padaugavyje**. **Mistras Pletemberg** buvo kartas po karto pergalejęs Maskolių kariauną ir nuteriojo placziai platesniai Jono krasztus. Ant galo netoli **Pleskavos** 90,000 Maskolių apsiautė **Pletembergą** vos 4000 karėjų turintį. **Pletemberg** tarės jau pagalios prapūlęs, nemitęs ką bedaryti, klaupeš bruko **Motinai Szvencziausiai** savo saujele į jos glamžą, kuri jam tūjaus pasirodė su suneliu ant rankų ore: tūm stebuklu pastiprintas **Pletemberg** liepė grutinėms kulkoms szaudyti į Maskolius lyg jiems suniunkant, tūm kartu brostviai mėtėsi su tokia aitra, jog lidimus svieto iszkretę butinai pergalejo.

1503. Lietuviai vilėsi, jog tas nūkritis Maskolių sugraudis Joną ir paskubins pakajų su Lietuviais, todrin iszsiuntė **Lebatį** urėdą **Vitesbės** ir **Smolensko** ir **Sapiją** Lietuvos rasztininką į Maskvą su tūm įsakymu, idant jie užimtųjų dalykų Lietuvos reikalautu, bet **Jonas** to neklausė, ir skundėsi, jog **Aleksandra** vėl jį nuskriaudė, jog jam raszydamas gromatą buk nevisą titulą teiszraszes, stigavodamas dar teisingai daras jog jis krasztus prideranczius jo praboczių ukei atėmė, kurie jam vienam kaipo veldėjui ir karszincziui visos Gudijos priderą ir taip **Smolenską**, **Kijavą** **Aleksandra** d. Lietuvos kuningaiksztis neteisingai dar valdas, kuriūs jis turis jam neatbutinai gražinti jei nori amžiną pakajų įgyti. Ir šiūm žygiu tą tepeszusi Lietuvos siuntinė iš Maskvos pagrižo.

Tūm pacziū laiku garsus savo drąsybe pulkorius **Kazokų** **Daszkovicz** Gudų tikybos, tas savnoriai ar nū Severijos patrakėlių papaikintas iszsikrauste iš Ukrainos į Maskoliją, paeidamas dar nuteriojo tulus kaimus ir daug svieto į vergus su savim pavarė. **Aleksandra** vėl **Koncį** iszsiuntė į Maskvą reikalauti pagal sutarimą paliaubų, spruklų iszdāti ir dėl titulo **Jonui** nusiteisinti ir visą kaltybę nemokėjimui Gudų kalbos pripažinti. Tas paskūjesis teisinimas rodėsi **Jonui** tikru, bet **Daszkovicziaus** jis neiszdavė, todrin jog paliaubose kalbėta buvo, apie vergus ir kalpus, o ne apie liūsus žmones, didesniai dar stigavojo neesant minavotų karės vyrų ir ukės vyresniųjų.

Taip metų dalis perėjo vienais siuntiniais, bet rudenop iszgirdo **Aleksandra**, jog **Krimo** Tautoriai nuteriojo Lietuvoje, **Pripecziaus** apygardos. **Aleksandra** tūjaus iszsiuntė prieš su kariauna **Olelką** kuning. ir **Dubrovickį**, **Olelka** susinėręs su žemlionių **Padalijos** pulkorium **Butczackiu**, paveikė **Tautorius** ir iszliūsavo imtinius ir paczių **Tautorių** mažne tiek pat nutvėrė. Vienok antroje vietoje Tautoriai pergalejo **Dubrovickį**, kursai tarp kitų savo pulkorių nustojo **Glinskio** ir **Ornostojo**.

Biti-Girey vieszpats minavotų Tautorių norėdamas atgietti atmaudą už savo nūkritį, antrą kartą įsigrūdęs į Lietuvą traukė tiesiai **Sluckan**. **Olelka** neturėdamas rimtos kariaunos nedrįso laukia grumtis, bet pilyje turėjos. **Biti-Girey** su viena dalia savo kariaunos apgulė **Slucką**, su antra ėmė apygardas terioti. **Klecką** sudegino, lygia dalia **Nesvyzių** į peleną pavertė. Ant galo traukė **Naujapilėn**, paskui Lenkų linkon, įpūlęs į **Sandomyrių** persikėlė per upę **Vyslą** ir atsidurė **Pečrikave**, rustus tyrus palikdamas ant kelių.

Tokia laima per daug Tautorius įdrąsino kurie grudosi treciu atvėju per apygardas Slucko vėl Naujapilėn. Pir-mame nūgastyje Gosztautas, Nemira ir Kiszka sukėlė keletą žemlionių bloszkėsi prie Olelko, paskui vijo įkandėn neprie-telius per Pripeczių, kuriūs panoko netoli nū Grodek. Czia isztikus į aiskią muszą, Lietuviai pergalejo Tautorius, isz-veržė jiems daug grobio, už vis žmonių paimtųjų. Lietuviai tarp vyresniųjų nustojo dviejų pulkorių, Kaczkaus ir Zinevy-cziaus.

Aleksandra raudojo to baisio nuteriojimo savo ukės, tūm pacziu laiku numirė jo brolis Pridrikas arcivyškupas Gniezno ir kardinolas. Buvo vyras augalotas, bet netikusio budo ir nedoro elgimosi, pergyveno savo amžių tinginiaudamas ir tur-tus vėltu skleisdamas ir nieko gero nei sav nei tėvainei nepa-daręs, nustipo 35 metųė savo amžiaus. Dabar radosi atvan-ga nū Maskolių ir Tautorių. Tautoriai nū paskūjo žygio nugriso, o Maskolius nutildė siuntinys Daugirdas. Vienok tūjaus skardmuszos tarp Smolensko ir Starodubo buvo ly-cziūm naujiems alasams ir barniams.

Bet innasis lyczius buvo to pakajaus dėl Lietuvių, pirmu maras, paskui Giltinė Jono, kaipogi jo vieszpatijos suyrimas trukino Maskolius nū karių. Jons užmuszės sava ranka vy-resnyjį savo sunų Dmitryj, sunelį jo isz gailesczio karszin-cziūmi savo pakėlė, bet paskiaus patartas nū žmonos Greko-nės, kuri nū jo keturis sunus turėjo, perkeitė savo parėdymą liepdamas jaunąjį Dmitryj į kalinį įstumti, o Vasiliui ukę rė-dyti. Vienok stipdamas liepė savo posunį Dmitryj isz kali-nio iszleisti, svietui parodyti ir apskelbti jį savo karszincziū-mi. Bet pacziam nustipus Vasilius neklausė to parėdymo, ir smeigėsi pats į ukės sūlą, o savo gentį į kliosztorių įstumė. Vienok Dmitryj turėjo taippat savo bendrus ir vilėsi rasęs karvedzius jei į karę su Vasiliūm isztiks. Taip Vasiliui pa-cziam jo brolis buvo dar paojū, kursai galėjo jam atmonyti sulauzymą testamento tėvo. Tūm tarpu daug sykių Tauto-riai įveikti norėjo apmaudą atgiežti ant Maskolių ben Jonui nustipus, todrin pasitiekę su dide kariauna įpūlė į Maskoliją ir didei baisiai nuteriojo, bet nei tos terionės, nei szventumas paliaubų neužturėjo Maskolių nū įpratusių teriojimų Lietuvoš.

Aleksandra turėjo didei gerą pragumą tame Maskolių ukės suyrime savo dalykus apent įgyti, kuriūs pirmu Vasilius, paskui Jons Lietuviams buvo iszplėszę, vienok jis dar norėjo savu budu pirmą sintėjimą naujojo kuningaikszcziū Maskolių iszsiųautoti, dėlto Lietuvos marczelgą Sapiją ir Lebatį urėdą Vitesbės iszleido į Maskvą su tūmi įsakymu jei naujesis Mas-kolių d. kuningaiksztis grazins Lietuviams užimtūsius krasz-tus ir kalinius, tūm kartu butinai pakajū gali su jūmi pada-ryti. Vasilius sakė noris pakajaus, bet nenorėjo klausytis apie gražinimą, stigavodamas jis žinās, jog nieko svetimo ne-turis. Kitas kaip naujas taip ir senas netaikas nutikusias tarp gyventojų rubeziūjanczių su Smolensku, Vitesbe ir Pala-teske, pasiēmė Oremiką Lietuvos siuntiniams sutaikinti ir teisybę atiteisti bei kaltūsius nubausti kurie paliaubas su-laužė. Tą patį jis dar patvirtino per savo siuntinį, per kurį taippat reikalavo, idant jo sesers į Rymo tikybą neperkalbi-netu, idant siuntiniams isz Italijos ir Danijos keliaujantiems į Maskvą per Lietuvą kelią dūtu. Aleksandra tū jo reikalavi-mų paklausė, vienok pakajus neilgai tepatvėrė, radosi tūjaus kersztai paczioje Lietuvoje.

Mykolas Glinskis, kuningaiksztis, lietuvys gimimu, sako buk Gudų kilties buvo, vyras drąsus, guvus, buklus, stropus, veiklus bei sumanus, pažjstamas svecziuose szalise, didei tur-tingas, matydamas paiką rėdą Lietuvos ukės, didybę jos griustanczią, ir garbę ukstanczią, kursai neregėdamas nei vie-no vyro, kurs butu galėjęs ukę pagerbti ir jos garbę pragai-drikti, sako buk užsigeidęs pats keldintis į sostą didžiojo Lie-tuvos kuningaikszcziū; todėjęs rumų kebelėms atēmė urėdą Lidos Ilinicziui be kokio lycziaus ir įdavė jį savo szvogeriui Drasdziui, tas buvo negirdėtu daigtu ir priesz ukinius įstaty-mus Lietuvos ir priesz paczią prisieką Aleksandro: kaipogi pagal įstatymų pats did. kuningaiksztis negalėjo niekam urė-do atimti kokios pilies arba sryties be lycziaus. Iliniczius skundėsi ukės dumoje ir lugojo idant jį neleistu laužyti visu-didejė lecybą liūsybės Lietuvos didūmėnės dėl užganavimo vieno sav noro. Tėvunai jō paklausė ir skatino Aleksandrą gražinti Ilinicziui rėdą, ketindami jį varu į jo pilį įvesti; bet kuningaiksztis įmokytas nū Glinskio supyko ant to ir Ili-niczių liepė į kalinį įstumti. Lygia dalia marczelgai Lietu-vos Monevydziui rėdą Trakų, o Taboriui broliui Vilniaus vyskupo rėdą Surviliszkes atēmė ir atidavė ją Žemaiczių vys-kupui ir kitas neteisybes slaptu ir akivaizdoje darė, vienok nerėdydamas bet smuikūdamas ukę.

Kiekvienas žinojo, jog ne d. kuningaiksztis patsai darė, bet patarimu Glinskio savo smarkybę rodė. Todrin visi tie, kuriūs buvo Glinskis nū vyresnybės atitolinęs, stembė priesz jį. Visupirmu paskelbė, jog Glinskis smeigiasi į ukės sostą ir nor visą Lietuvos didūmėnę nugalūti ir pacziam Aleksan-drai buvęs jis paojumi. Į tą paskelbą daug tikėjo senu pa-pratimu, jog didžios kiltys, didžiomis nūdēmėmis yra nutaria-mos, bet Glinskis nerupindamasis pataiką savo vieszpaties niekino žebeliomis ir zaunijimais žmonių ir visais pragumais tūs smelkė, kuriūs buvo pažeminęs. Sugražinti Lidą stiga-vojo jis d. kuningaikszcziui neteisingu esant ir jam pacziam paoju. Jis bus, sake jam netaikiu bet trapiu vadinamas, jei jis tūs, kurie jo įsakymams prieszingauna, nedraus smarkybe ir kardu. Ką jie gyniojimu liūsybės vadina tas yra atkakly-bė ir trakumas, kursai rasi dar nėra su visu pribrendęs, bet paskiaus tolesniai plėsis, jei jo lyg laiko nesudraus. Pargal-vius neatbutinai reik nugalūti, jei jis ukę nor gelbėti; toksai patarimas, buk sakęs tolesniai, noris rodosi baisiu, bet yra reikalingu, jei didysis kuningaiksztis nor oriai vieszpatauti, o ukę pakajum džiaugtusi.

Ant galo paklausęs Aleksandra to patarimo Glinskio rį-zosi Žarnovietį Žemaiczių kuningaiksztį (storastą), Kiszka urėdą Smolensko, Lebatį užrėdą Palateskės, Zabrzezinskį Lie-tuvos marczelgą ir kitus bendrus to sutarimo nugalūti. To-dėjęs sukėlė sueimą į Brestių ketėdamas tenai didūmėnę į pilį sumasintą nutverti ir nugalūti. Jomylistos nieko apie tai ne-žinojo, kurių susirinko didė daugybė pagal įpratimą į Bres-tių; bet Laskis ukės žymys persergėjo jūs lyg laiku, todėl ne-galėjo jų į pilį įgauti. Kad d. kuningaiksztis pasijuto nuvil-tu, radosi jū meilingu, ant lugojimo žymėjo Laskio ir savo spaviedninko Osvecino, vienok Monevydziui atēmė rėdą Tra-ku, o kitus iszmetė isz tėvunų ir ukės dunczių.

(Toliau bus).

Ant pardavimo.

Dvi stubos su gerai įtaisytomis sklepais pasidūda tikrai ant syk mokant visus pinigus (už Cash). Budavėnė stubų puiki ir ant labai geros vietos stovi.

Dasižinokit po šiūm adresu:
62 Walnut str.
Plymouth, Pa.

S. J. Bonham.

iszdirbėjas antkapių isz murmulo ir granito.

Tie, kurie nori užsisteliūti kurį nors isz virszui minavotų antkapių, tegul ateina ar atraszo pas manę ant žemiau padėto adreso, o greitai bus užganėdžiti, Apie apgavimą nė vienas nemislykit, nės asz ne esiu koks apgavikas. Prie užpraszyimo reikia pasakyti kaip kuris geidžia nuteplioti užsteliūtą antkapij; pas manę yra daugelis jau gatavų dėl pažiuros.

Offisas ir gyvenimas:
Corner Third ir Orchard Streets,
Plymouth, Pa. Post office Box, 177.
Užtikrįtojas: A. K. DeWitt.
Cashier First National Bank

BRIDGEPORT HOTEL,

JURGIO KRANTAUCKO. Užlaikau visokius gerimus: Alų, Arielką, Porterį, Elią, gerus Cigaretes ir t. t. Turiu taipgi salę dėl susirinkimų draugystem ir dėl baltų. Koznam dudu gerą rodą reikalė. Tikrai nepamirszkite mano antraszo.

Jurgis Krantauckas, 221 Kent Ave.
BROOKLYN, N. Y.

PUIKIAUSIAS HOTELIS,

nes niekur neganai taip gardaus Aluczio, Dektinės, ar Cigarų isz tikrai turkiskzo tabako, kaip czion, t. y. pas

JUZA VALINCZIŲ
ant Church str.
EDWARDSVILLE, PA.

HOTELIS arba geriausia

užeiga dėl darbinjū ar szejp žmonių. Karie nori szj bei tą dasižinoti ir szalto aluczio Taurę iszgertie ar cigarėlj parukyti, atelkite pas Jūza Daukszi
12 N. Hancock ul. WILKES-BARRE.

Lietuviszkas kriauczius.

Jeigu kas reikalauje vasarinių drapanų, tegul kreipesi pas mus. Turime kopuikiausiu povyzdžių visokių matarijū ir koznas gal pagal savo norą iszsirinkti. Užsteliūtą darbą atliekame kopuikiause, greitai ir už sąžiniską prekę.

Jurgis Rekus,
88 South Mead Street.
WILKES-BARRE, PA.
Ne toli Lietuviszkos bažnyczios.

Henry Lees and Co.

Mes su šiūm apgarsinimu nė klek nė norim pasigirti prieš kitus, arba ir pirkėjus apgauti, kad mūsų Krautuvejė visokius apslavimus (czeverykus): dėl vyrų, moterių ir vaikų pardūda kur kas pigiau negu kitose krautuvejėse.
Didžiausia krautuvejė kepurijū ir skrybėlijū dėl vyrų ir vaikų, t. y. visi ir visokių gatavų drapanų; o kas nor gal užsisteliūt sav pas mus drapanas, dirbame druceļ, pigeļ ir pritinkancel.

Henry Lees and Co.

25 & 27 E. Main str.
PLYMOUTH, PA.
3-VI, 97.

Lenkiskos knygos

maldų, pargabentos isz užmarės.

Gaunamos pas Jūz. Pauksztį.

Westchnienie duszy pobożnej, zbior nabożenstw i pieśni z przydanem Drogi krzyżowej, Gorzkich żali i psalmów \$1,50.
Zloty Oltarz czyli zbior nabożenstw dla chrześ. cian i katolicków \$1,30.
Oltarzyk czyli zbior nabożenstwa dla młodzieży katolickiej 70 c.
Wyborek nabożenstwa dla młodzieży katolickiej 50 c.
Mały zloty oltarzyk dla pobożnych dzieci katolickich 45 c.

Galima gauti su prisiuntimu
szias knygas:

1. Istorija Katalikų Bažnyczios. Ji yra labai naudinga dėl perskaitymo koznam katalikui. Kasztūja 1,00.
2. Trumpa peržvalga lietuvystės darbų Amerikoje 1892 m. Ji iszrodo aiskiai lietuviszkų bedievių darbus ir podraug kaip katalikas turi nū jų apsisaugoti. Kasztūja. 20c.
3. Valtis bei iszguldymas szventų evangelijū ir lekcijū ant visų metų su labai naudingais dvasiskais skaitymais. Puslapių esti 896. Linkėtina kad kozno lietuvio namūse ji butu. Kasztūja — 1,50c.
pas Kun. A. Burba. Box 1053
Plymouth, Luzerne, Co. Pa.

Kningos

pargabentos isz užmarės:
Maldų knygos,

Aukso Aitorius, arba Szaltinis dangiszku skarbu 2.00 iki 3.00.
Garbe Dievuj ant aukszybės „ „ „ \$1.50.
Balsas Batandėlės 1.25c., 1.50c. ir 2.00c.
Kninga giesmių arba Kanticzkos „ 75c.
150 Psalmu Dowido karalius ant pavelksio kanticzkų 75c.
Istoriskos dvasiskos italpos knygos,
Gyvenimas Vlezzpatis Jezaus Kristaus, 75c.
Istorija seno ir naujo letatymo su abrozėļ. 15c.
Istorija seno letatymo „ „ „ 25c.
Gyvenimas Marijos „ „ „ 20c.
Menuo szwenziausios Marijos Panos 30c.
Sopulej Motynos Diewo „ „ „ 30c.
Evangelijos supulkeis aparais 1.00c.
Gyvenimaj Szwentuju, ant visų metų koznos dienos, pirma, antra, trecia ketvirta ir penkta dalis už kozną dalį po „ „ „ 65c.
Gyvenimas szv. Benedikto Labro „ „ „ 10c.
Stebuklai Diewo Szwenz. Sakramente 40c.
Istoriskos knygos svietiskos italpos.
Istorija Lietuvos „ „ „ 30c.
Trumpa senovės Lietuvij Istorija 10c.
Aplinkrasztis kun. Petravycziaus i Vilniaus

dziakonystės kuningus 1870 m. „ 5c.
Už ką mes lenkame turime buti dėkingi arba n-dėkingi, grafi knigutė kurioje aprasyta viai musų prietikiail su lenkate nū pat krikasto Lietuvos 5c.
Žilponas bei žilponė „ „ 40c.
Žirgas ir valkas „ „ 30c.
Vytautas didis Lietuvos kunigalkesztis 30c.
Apie senovės Lietuvos pilis „ 10c.
Kanklės lietuviszkos dainos keturleis balsams (su natomis) 20c.
Amerika pirtyja (komedija) „ 10c.
Apie kalbų pradžia „ „ 5c.
Budai gydymo nekurių ligų „ 25c.
Ką daryti, kad sveiki btume ir ilgal gyventume 5c.
kas yra, o kas bus! žvilgis ant szlų dienų ir i ateitą 5c.
krumplių Jonas, apysakėlė „ 5c.
keletas zodžių apie nezmomiszkus maskolijū darbus kražiūse ir apie sudyjimą krazielių Vilniuje 5c.
keletas rasztų apie krazių ateliktima 10c.
Tamosius besotis apysaka 5c.
kalba dviejų žmonių kazimiero ir Antano apie katalikų bažnyczios pamatą 5c.
Lietuvos kanklės (eilėmis rasz.) 10c.
Pamokslai apie sudą Dievo, pakutą, dangų ir nekaltą prasidėjimą Szv. Panos Marijos 10c.
Pamokslai ir Ganytojau kalbos sodlecziams, knigga pirmoji, apima laiką nū pirmos nedėlios Adventų iki pelenų dienas! (pamokslai koznam nedėlieniui) \$1,25c.
Trumpi pamokslimai ir rodos, pagat kurias turi elgtis kiekvienas žmogus 10c.
Lietuvos gaspadinė arba pamokinimas kaip suvartoti Dievo dovanas, paraszė žmons. Antras iszleidimas pagerintas 15c.
Final ir jų gyvenimas, vienedis ir pirmutinė szalna 10c.
Pavargėlė ir kaip gyvena kynai, apysakos 10c.
Andersono pasakos (su abroz.) 15c.
Gdyklos nū balmės myrio „ „ 20c.
Misija ir žiedas „ „ 25c.
Naujausia sapnų kniggelė „ „ 50c.
Zenybos palkių Miko „ „ 5c.
Knygos poetiskos.
Senkaus Jurgis „ „ 15c.
Vitoliorauda, puikus poematas isz senovės lietuvių gyvenimo, 2 knygos 1.25c.
Dūnelaczio pavasario linkemybės 10c.
Konradas Valenrodas — — 10c.
Tėvyniskos giesmės — — 5c.
Jūkannos dainos „ „ 5c.
Naujos dainos „ „ 10c.
Birutės dainos „ „ 10c.
Tėvynainių giesmės „ „ 40c.
Petro Armino rasztai — eilės 10c.
Pagitrėnų gobtuvės — teatraliszka 10c.
Ponas ir Muzikal, Drama penkiose permainose, parasyta Aleksandro Gužuczio, 15c.
Apykakos.
Palangos Juze, linksmi skaitymai „ 20c.
Kas telysė tai nemelas puikios apysakėlės isz lietuvių gyvenimi 15c.
Historije apie gražą Mageloną, dukterį karaliu isz Neapolio ir apie Petrą karolij 20c.
Pajudikime vyrat žemę, puiki apysaka parasyta patrijotiszkoje dvasėje pagal vengriazką pono A. isz B. autoriaus knigutės „ Kas telysė tai ne melas 15c.
Pasaka apė Szaltabuzius (Jūkinga) 5c.
Žiemos vakaro adynėlė, vokieszkom raldėm 20c.
Muzikėle „ „ „ 15c.
Vaikų kniggelė „ „ „ 15c.
Ant Nakvynės 5c.
Kalmynų pasaka 5c.
Kaukazo belalėvis 5c.
Kur melė, ten ir Dievas 5c.
Kas kaltas 5c.
Negirdėtas daigtas 5c.
Pasakojimas apie valtą ir jo rasztinjka 5c.
Senis Makrickas 5c.
Vakaras Tiliuko pirktelė 5c.
Gyvenimas Stepo Raudnosio ir kiti naudingi skaitymai. [ketvirta dalis „Sziaulėniskio Senelio“] 15c.
Moksliszki rankvedžiai ir kitokios knygos
Kninga dėl iszelmoknimo visavietinės kalbos 15c.
Apie buvimą Diewo „ „ „ 5c.
Grieszninkas priverstas metavotis „ „ 15c.
Pamokslai apie trusą „ „ „ 5c.
Talmudas ir musų šydai „ „ „ 10c.
Szkala su kalba „ „ „ 20c.
Priesauszris „ „ „ 20c.
Kaip įgyti pinigų ir turta „ „ „ 20c.
Girtybė 5c. ir 10c.
Genijū dėdė, grafi pasakutė kur iszrodyta,

kaip labai svieta slogina maskolijū valdzia 5c.
Apie Dangų 5c.
Final ir jų gyvenimas, ir pirmutinė szalna 10c.
Lietuvos gaspadinė 10c.
Zodynas kun. M. Miežinio \$200.
Naujas elementorius (1895 m.) apdarytas su puikiais pavelkelais 15c.
Trumpa peržvalga lietuvystės darbų Amerikoje 20c., dėl perkupczijū po 10c.
Kalendoriai ant 1889, 1890 ir ant 1894 m. po 10c.
Ivairios dvasiskos knygos,
Pamokslai ant didžiųjų metinių szwenzijū ir di dziosios nedėlios, 50c.
Tiesos Zodžėļ, 35c.
Filioza arba kelias i maldingą gyvenimą 50c.
Pokilis Szwentųjų „ „ „ 15c.
Iszguldimas metinių szwenzijū labai naudinga kniggelė 10c.
Mokslas Rymo kataliku „ „ 40c.
Kas yra griekas? „ „ 15c.
Nekaltybė „ „ 20c.
Vartai dangaus „ „ 15c.
Pekla, arba amžinas pragaras 75c.
Arielka yra nūdai; su ilustracijomis 30c.
Garsas apie bajsybes Diewo sudo 25c.
Raktas i dangų „ „ 15c.
Didžioji nedėlia „ „ 5c.
Kaip Sumeniją nuspakajiti „ „ 15c.
Vadovas i dangų „ „ 40c.
Prisigatavimas ant smerczio „ „ 40c.
Draugija dėl duszių „ „ 5c.
Lietuviszkos miszios „ „ 10c.
Kasdieninės Maldos 5c.
Notos dėl partapijono.
Varpelis [valcas] 30c. Dėdlenė [polka] 30c.
Sudiev [mazurka] 40c.
Paveikslai [abrozai].
Krazių skerdynė 50c. Paveikslas Gedimino 30c.
Paveikslas Vytauto 25c. Paveikslas Litanijos 25c.
Visoki Abrozėļiai su maldelėmis po 5centus.,
KNINGOS
EOCNOS SPAUSTUVĖS.
Lietuvos Istorija, nū seniausių gadynių iki Gedimino D. L. K., parasyta 1850 m. Simano Dankanto. Kninga pirma, gaunama už 1,50c.
Budas Senovės Lietuvių Kalmėnų ir Zemalczių parasytas Simano Dankanto, gaunamas už 1,00.
Istorija Katalikų Bažnyczios, „ 1,00.
Europos Istorija su žiamlapiais „ 50 ct.
Lietuviszkos DAINOS isz viaur surinktos 200c.
Pasakojimas Antano Tretininko paraszė vysk. Zemalczių Motiejus Valancziuszkas, 25 ct.
Ponas Bartkus, paraszė kun. A. Burba, 20 ct.
Dievaltis, apysaka szios gadynės 1,00 ct.
Apleka Diewo „ „ „ \$1,00.
Aukso Verzės, labai puiki drama „ 20 ct.
Du puikus apraszymaj apie nedorybę zydo ir piktą augynimą wajku \$1,00.
Eglė, žalczių karalienė ir iszgriovimas Kauno pilies 1382 m., du puikus dramatai parasyti Aleksandro Gužuczio, 25c.
Gyvenimas Genavaitės, Pamokinanti ir labai sujudinanti apysaka isz senovės laikų 50 ct.
Historije gražios Katrukos ir jos vaikai „ „ „ atsitikimai 10c.
Historije isz laiko Francuzkos „ „ „ valnos Afrikoj 30c.
Iz po budelio kalavijo ir Kajimas, dvi puikios apysakos, ant lietuviszko perdėjo V. Stag. 40c.
Istorija Septynių Mokintojų „ „ „ 50c.
„ „ „ ir Lietuvio Sapnas 50c.
Jurgis Mikoslawskis — — 80c.
Juozapas Koniuszowskis, arba kankinimas Unijotų po valdzia maskoliaus 50c.
Kabalas talpinantis savyje visokius užminimus ir ant jų reikalaujantj atsakymą 10c.
Konstitucija dėl darbinjū „ „ 10c.
Namelis pustelniko — — 75c.
Nedorybes Rymo Ciesorin, historije isz tajko „ „ „ ponawojimo Nerono 80 ct.
Pujkus apraszymaj tikru atsytikimu isz „ „ „ czesu wajnos 1883 metu 40 ct.
Prawadnikas angelskos kalbos neabdar. \$1,00
„ „ „ abdarytas \$1,25.
Pujkus apraszymas apie Lietuvą „ „ \$1,00.
Rinalda Rinaldinas „ „ „ \$1,50 ct.
Senovės apraszymas apie Duktery „ „ „ Filypo Karojwio 50 ct.
Sumyszymas arba bajme tury dydeles akis 15 ct.
Szwiesa Diewo „ „ „ 65 ct.
Titkus Perų Karalius, „ „ „ 25 ct.
Užsytanawik ant to geraj „ „ „ 50 ct.
Witas ir Korynna historije isz tajko persekiojimo Bažnyczios S. per Deoklecziana 95 ct.